

Debesuota, dien25°, naktį 18°
Saulė teka 7:58, leidžiasi 6:12

VOL. LV

Library of Congress Gr. 5c
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Vasario-February 11 d., 1974 m.

Kaina 15c

35

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publisher
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

RUSU PROKURORAS Kviečia SOLŽENICINĄ

MINEKIME LIETUVOS VALSTYBĖS ATSTATYMO 56-SIAS METINES

Vasario 16-sios aktas yra mūsų tautos ilgų metų kovos, ištvėrmės ir vilties vaisius. Sykiu tas Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo nutarimas yra tiek jį priėmusios Lietuvos Tarybos, tiek mūsų tautos visų vadovaujančių sluoksnių vieningo nusistatymo išraiška.

1918 metų Lietuvos padėtis ir tarptautinė politika mūsų tautai nebuvo viltingos. Tik tautos ryžtas ir jos vadovaujančių sluoksnių vieningumas atstatė Lietuvos valstybinę nepriklausomybę, o savanorių kraują ir gyvybių aukas ją apgynė nuo priešių.

Šių dienų mūsų tautos istorinėse sūtemose Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atstatymo aktas ir faktas turi visiems lietuviams ypatingos reikšmės ir vertės: kaip švyturys ir kelrodas, kaip palikimas ir įpareigojimas ir kaip padaršinimas bei užtikrinimas.

Kaip švyturys ir kelrodas jis veda mūsų tautą Lietuvos valstybingumo keliu. Aple mūsų tautos šio meto rezistenciją okupantui žino visas pasaulis. Mūsų išėjimą taip pat stengiasi Lietuvos valstybingumo byla išlaikyti gyva.

Kaip palikimas ir įpareigojimas Vasario 16-sios aktas skelbia su poetu, kad "be aukų ir be kovos laisvos nebuvo Lietuvos", ir šaukia kiekvieną lietuvių, kur jis begyventų, ką beveiktų, kokius išteklius beturėtų, savo darbui, žiniomis ir lėšomis dėtis į mūsų tautos visuotinės pastangos išsivaduoti iš svetimųjų priespaudos jungą.

Kaip padaršinimas ir užtikrinimas jis primena, kad visos imperijos ir jų grobuoniškas viešpatavimas ateina ir praėina, o nepraėina tik žmogaus ir Tautos laisvės siekimai.

Ir dabartinėje Lietuvos padėtyje, nors šio meto pasaulio likimo vairuotojai, siekdami atlydžio Rytų-Vakarų santykiuose, gali kuriui laikui užsimerkti prieš sovietinio kolonializmo negandą.

Vasario šešioliktosios aktas visai mūsų tautai, o ypatingai laisviesiems lietuviams, yra Lietuvos laisvės kovos ištvėrmės ir laimėjimo vilties neišsenkamas šaltinis!

VARDAN TOS LIETUVOS VIENYBĖ TEŽYDI!

Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Pranašauja kinų - sovietų karą

LONDONAS. — Britų armijos žurnalas "Army Quarterly" rašo, kad kariuomenių sutraukimas 1973 metais prie Sovietų Sąjungos-Kinijos sienos buvo "fenomenalinis" ir šių metų vasarą galima laukti karo. Autorius A. H. Candlin rašo, kad sovietai sutraukė prie Kinijos sienos 60 divizijų kariuomenės, kurioje nemažą dalį sudaro mongolų divizijos. Jos esančios pasiruošusios karo žygiui. Kinijos pusėje stovi 140 divizijų.

Autorius rašo, kad sovietai yra užėmę "puolimo pozicijas". Abi pusės turi pasienyje milžiniškus kiekius amunicijos ir skysto kuro.

Illinois gaus daugiau gazolino

WASHINGTONAS. — Federalinė energijos įstaiga nutarė, kad Illinois valstija, kartu su Arkansas, Delaware, Kentucky, Maryland, Maine, Mississippi, New Jersey, N. Carolina, Texas, Virginia ir Tennessee turi gauti daugiau gazolino. Jis bus paimtas iš kitoms 10 valstijų skirto gazolino normos. Illinois gaus per mėnesį 6 milijonus galonų gazolino daugiau.

Sunkvežimių šoferių streikas per savaitgalį sumažėjo, vis daugiau šoferių grįžta į darbą. Dar bando streikuoti pietinių valstijų šoferiai, bet jų pastangos mažai darys įtakos Amerikos ekonomikai, nes daugiausiai transporto įmonių turinčios valstijos: Ohio, Pensilvanija ir Illinois praneša apie streiko užbaigimą. Streikas daug kur sumažino vaisių, daržovių ir mėsos atsargas, todėl jau ir streikui užsibaigus, galima laukti kai kurių maisto produktų trūkumo paroduotuvėse.

Perversmas Voltoje

OUAGADOUGU. — Viršutinėje Voltoje įvyko karinis perversmas, kuris paliko tą patį prezidentą generolą Lamizaną, tik pašalino civilius vyriausybės narius. Valstybė turi tik 1,750 vyrų kariuomenę. Ji paleido parlamentą, atšaukė konstituciją ir įvedė griežtą gyventojų kontrolę.

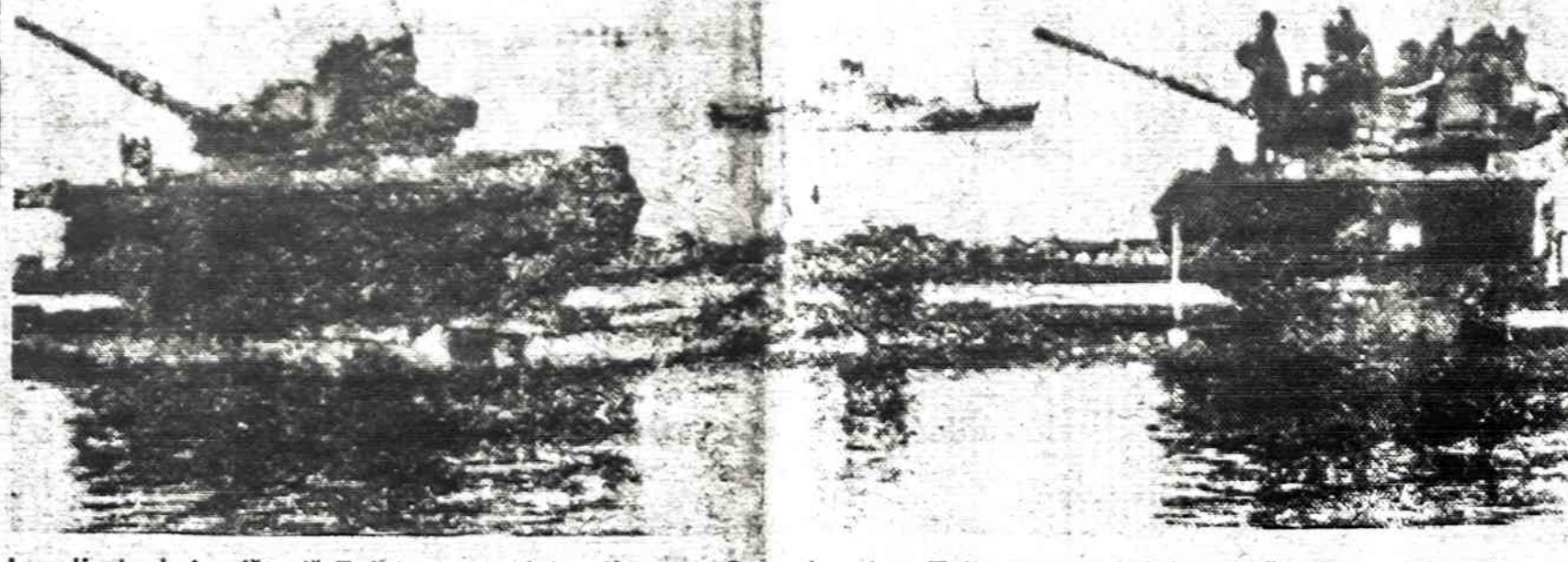
Generolas Lamizana žada sudaryti naują valdžią, kuri siekianti "tautinio atgimimo". Vyfausybėsje bus daug karininkų.

AHMEDABAD. — Indijos Gudarjat provincijoje atsistatydino vyriausiasis ministras, nes prieš jį visą mėnesį buvo keliamos riaušės ir protesto demonstracijos. Jose žuvo 48 žmonės. Idomu, kad šioje smurto provincijoje gimė prieš smurtą kovojęs Indijos nepriklausomybės vadas Gandhi.

MANILA. — Musulmonai sukilėliai, kurie reikalauja atskiros Filipinų musulmonų valstybės, puolė Jolo salos aerodromą ir sudegino turgaus aikštėje buvusius pastatus. Kovose dėl aerodromo buvo daug žuvusių ne tik sukilėlių, bet ir valdžios kariuomenių tarpe.

Egipto Al Alviama laikraščio redaktorius Mohammed Heykal buvo pašalintas iš pareigų prezidento Sadato.

Izraelio tankai grįžta iš Egipto pantoniniu tiltu per Suezą kanalą. Toliau matosi laivas, užblokuotas kanale nuo 1967 metų karo.

VLIKO ŠAMATA 1974 METAMS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tarybos posėdis įvyko 1974 sausio 26 New Yorke, Vliko patalpose. Pagrindiniai dalykai darbotvarkėje buvo Vliko šamata 1974 metams ir tuo pačiu bendraisiais bruožais šiais metais numatytoji Vliko valdybos darbu programa. Kaip kasmet, taip ir šiemet, gyvenimas išsels visą eilę klausimų, kuriuos pagal savo kompetenciją turės spręsti Vliko seimas, taryba ar valdyba. Kitas klausimas buvo Vasario šešioliktos proga Vliko pareiškimas.

Šamata, kuri iš anksto buvo tarybos nariams išsiuntinėta susipažinti, tarybai referavo vicepirmininkas J. Audėnas. Tarybos nariai dėl šamatos ir darbų programos plačiai diskutavo. Tais klausimais kalbėjo tarybos nariai B. Bieliukas, J. Pažėnas, R. Čerkeliūnienė, B. Nemickas, A. Škėrys, St. Zadeikis, J. Giedraitis, K. Miklas, Pr. Dulevičius ir V. Vaitiekūnas. Į pateiktus klausimus atsakinėjo juse išskeltus klausimus aiškino valdybos pirmininkas dr. K. Valiūnas ir referentas J. Audėnas. Po to balsuojant atskiras pozicijas, buvo priimta šamata sumoje 56,570 dol.

Pagal penkis dalis suskirstytus dalykus šamata priimta tokia: bendriesiems reikalams (patalpos nuoma, raštinės išlaidos, atlyginimai, kelionės, reprezentacija ir nenumatytos išlaidos) 13,230 dol.; leidiniams (Eltoms lietuvių, anglų, prancūzų, vokiečių, italų ir ispanų kalbomis leisti, naujiems leidiniams, honorarams ir kt.) 19,340 dol.; radijo programos perduoti į Lietuvą iš Muencheno, Vatikano ir kt. bei Sibiro lietuviams iš Manilos stoties — 11,000 dol. Ypatingos išlaidos: P. ir A. Brazilų bylai ginti ir Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai 10,000 dol., Tautos Fondui — 2,500 dol.

Šamata priėmus, dr. Br. Nemickas, politinės ir teisinės komisijos pirmininkas, perskaitė Vasario šešioliktajai paruošto pareiškimo projektą. Taryba projektui pritarė ir išrinko komisiją iš B. Nemicko, V. Vaitiekūno ir J. Audėno atsišaukiami galutinai suredaguoti ir paskelbti. Posėdžiui pirmininkavo V. Vaitiekūnas, Lietuvių krikščionių darbininkų sąjungos atstovas, sekretoriavo J. Giedraitis, Lietuvos ūkininkų sąjungos atstovas. (E)

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas paskyrė 16 milijonų dol. federalinės valdžios pinigų Amerikos transporto sistemai pagerinti. Lėšos skiriamos geležinkeliams, požeminiam traukiniams ir autobusų sistemoms. Pinigai eis į savivaldybių kasas, iš kur bus apmokami naujų vagonų, naujų autobusų pirkimai. Tie 16 bil. dol. skiriami šešeriems metams.

Sen. Charles Percy mano kandidatuoti

ČIKAGA. — Senatorius iš Illinois Charles Percy respublikonų vakarieneje ir po jos sekusioje spaudos konferencijoje davė suprasti, kad jis, iš tiesų, yra kandidatas į prezidento vietą. Percy atidengė, kad jis 1968 metų respublikonų konvencijoje rėmė ne Nixono, bet Rockefellerio kandidatūrą, nors tuometinis Nixono kampanijos vadovas John Mitchell jam pasakė, kad Percy yra numatytas į viceprezidento vietą.

Sen. Percy pasakė, kad jam sunkiausia yra rasti pripažinimą Illinois respublikonų tarpe. Partijos vadai yra visi "nixonininkai" ir jiems nepatinka keli Percy pareiškimai Watergate bylos klausimu. "Jei negali laimėti savo paties valstijos, tai nėra įmanoma kandidatuoti į prezidentus" pasakė Sen. Percy. Jis pareiškė, kad Iowos ir Michigano respublikonų partijos pažadėjo jam savo paramą. Jį stipriai remia ir Illinois Wabash apskrities pirmininkas G. Woodcock, kuris vakarienes metu pareiškė, kad "Tu būsi prezidentas. Amerikai nereikia aktorių, bet reikia vadų".

Senato respublikonų vadovs sen. Hugh Scott iš Pensilvanijos paneigė, kad Viduriniuose Rytuose buvo padaryti slapti susitarimai.

Britų angliakasiai pradėjo streiką

LONDONAS. — Britanijos angliakasiai pradėjo savo streiką. Visos kasyklos uždarytos, pikietai stovi prie elektros jėgainių, kurios daugumoje vartoja akmens anglį. Angliakasiai susipiko su kasyklų priežiūros unija, kurios darbininkai nestreikuoja. Angliakasių unija tikisi streikų laimėti savo reikalavimus vyriausybei — didelių algos pakėlimus, kurie, vyriausybės nuomone, padidintų infliaciją Britanijoje.

Nežinia, kiek laiko angliakasių streikas užsitęs, tačiau neabejojama, kad streikas labai pakenks britų ekonomikai. Po liejais įsakytą areštuoti streikuotojus, kurie sulaužys įstatymus. Laukiama ne tik smurto veiksmų, bet, galimas daiktas, kad streikas atneš ir žmogžudysčių. Premjeras Heath, jau pradėjęs rinkinių kampaniją, apkalino darbiečių partiją, kuri ne-reikalavo angliakasių atidėti streiką iki po parlamento rinkimų. Darbiečių vadas Harold Wilsons žinojo, kokius sunkumus streikas atneš milijonams britų. Jis bijo supykinti angliakasių, nes radižiai jį remia ir jie nerėjo streiko. Kyla klausimas, kas yra žadas ir kas yra vadovaujamas, pasakė premjeras Heath.

Arizona ir Texas chili varžybose

WASHINGTONAS. — Senatas, be rimtų reikalų, iškyla ir linksmesnių problemų. Du respublikonai iš kaimyninių valstybių susiginėjo, kurios valstijos šeiminkės moka išvirti geresnį "chili" — pupelių ir mėsos patiekalą su aštriais pipirais. Arizonos senatorius Barry Goldwater pateko į suaudą su pastaba, kad Texas chili panašus ir arklų užtvarese randamas "liekanas". Texas senatorius John Tower pakilo senate protestuoti prieš šitokią pastabą. Jis pareiškė, kad lyginti Arizonos chili su Texas chili yra tas pat, kaip palyginti Phyllis Diller su Sophia Loren.

Tower iššaukė Goldwaterį į chili gamybos varžybas, su liudininkais, kurie nuspręstų, kieno chili geresnė. Goldwateris sutiko, pridėdamas, kad bus malonu pamokyti texasietį, ko jis nemoka padaryti.

WASHINGTONAS. — Iždo sekretorius George Schultz pasakė, kad kainų ir atlyginimų kontrolė bus visai atšaukta balandžio 30 d.

DRĄSIAJAM SOVIETŲ RASYTOJUI GRESIA KREMLIAUS KERŠTAS

MASKVA. — Sovietų Sąjungos valstybės prokuroras įteikė Nobelio premiją laimėjusiam rašytojui Aleksandrui Solženicinui įsakymą atvykti į prokuratūrą. Šią žinią paskelbė rašytojo draugai ir jo žmona Natalija Svetlova, kuriais tas pašaukimas buvo įteiktas. Ji atsisakė priimti oficialų pašaukimo dokumentą, nes jame nebuvo nurodyta, kokių tikslu rašytojas yra šaukiamas. Pašaukimą atnešė civiliai apsirengęs prokuroro valdininkas. Šaukimą pasirašė prokuroras Balašovas. Valdininkas, atnešęs šaukimą, pareiškė į klausimą: "Tegul jis ateina ir sužino, kodėl jis šaukiamas".

Daktarai tiria astronautus

SAN DIEGO. — Iš Skylab sugrįžę astronautai net 13 valandų buvo tyrinėjami daktarų, kurie bando sužinoti, kaip astronautus paveikė ilga kelionė erdvėje. Sakoma, kad astronautai yra geresnėje būklėje, negu buvo spėliota. Sekmadienį astronautai buvo nuskraidinti į Ellington aviacijos bazę ir pasimaitė su savo šeimomis.

Astronautai erdvės stotyje buvo "užaugę". Jų stuburai, nesant žemės traukos jėgos, buvo pailgėję, tuo pačiu jie tapo "didesnį". Grįžę į žemę astronautai vėl "sutrumpėjo", praradami po colį savo erdvėje turėto ūgio.

Iš trijų astronautų tik vienas civilis Gibsonas grįžo be barzdos. Carr ir Pogue atsisėdė užaugintas barzdas, kurias apkirpo lėktuvnešio "New Orleans" kirpėjas. Pastebėta, kad astronautai įprato į besvorę aplinką. Astronautas Carr paleido iš rankų savo šlapimo butelį, lyg tikėdamasis, kad jis nenukris ant grindų, bet "plaukios" ore, kaip buvo Skylab laboratorijoje.

Pirmą naktį gydytojų grupė sėdėjo su miegančiais astronautais, kad jie, padėję, neišsigastų ir orientuotųsi savo naujoje aplinkoje — žemėje.

Izraelis neatiduos Golano aukštumų

JERUZALĖ. — Premjerė Golda Meir pasakė, kad Izraelis neatiduos Sirijai Golano aukštumų. Kalbėdama Golano izraelių suvažiavime ji pasakė, kad Izraelio ūkiai Golano kalnuose bus plečiami ir bus įjungti į Izraelio saugumo sistemą. Izraelis niekada nerizikuosias ir neduosias priešui tų kalnų, iš kurių artillerijos pabūklai gali pasiekti svarbias Izraelio gyvenvietes pačiame Izraelyje.

Ketvirtadienį arabų naftos valstybės suvažiavoja Tripolin svarstyti naftos boikoto klausimą. Nors svarbiausia naftos valstybė Saudi Arabija esanti linkusi boikotą atšaukti, kitos arabų šalys: Libija, Irakas ir Alžiras pasisako už naftos boikoto tęsimą, nes jų nuomone, Amerika visai nenaikėjusi savo politikos ir toliau remianti arabų priešą Izraelį.

Prancūzija pažadėjo pastatyti Irake 1,2 bil. dol. vertės branduolines energijos jėgaines. Prancūzija gaus iš Irako daugiau naftos ir užmokės už ją pramonės įmonėms. Visa sutartis apima 4,5 bil. dol. prekybą. Irakas pažadėjęs prancūzams numūsti naftos kainą.

Solženicinas dar nėra gavęs valdžios leidimo gyventi Maskvoje. Jis dažnai lanko savo žmonos butą, tačiau formaliai jame negyvena. Tuo metu, kada valdžios agentas atnešė prokuroro kvietimą, Solženicino bute nebuvo, o jo žmona atsisakė pasirašyti kvietimą, kad šaukimas rašytojui gautas.

Užsienio korespondentai, kurie palaiko ryšį su rašytoju, sakoma, kad sovietų spaudos kampanija prieš jį šiek tiek susilpnėjo.

Prokuroro kvietimas laikomas praktišku sovietų režimo veiksmu prieš rašytoją. Pernai prokuroras buvo pakvietęs kitą sovietų žymų disidentą fiziką Andriejų Sacharovą ir įspėjo jį nepalaikyti ryšių su užsienio korespondentais. Sacharovas to įspėjimo neklausė ir tą pačią savaitę sušaukė užsienio korespondentus pas save ir papasakojo, ką jam prokuroras kalbėjo.

Visas pasaulis stebi, kaip sovietų vyriausybė reaguos į rašytojo Solženicino knygą apie sovietų kalinimus ir koncentracijos stovyklas. Neabejojama, kad Solženicinui gresia didelis pavojus ir kad jis yra labai drąsus žmogus, išdrįsęs atskleisti užsieniuose bolševikinį terorą ir sovietų sistemos žiaurumus.

Teroristai paleido visus įkaitus

BEIRUTAS. — Devyni teroristai po savo veiksmų Singapure ir Kuvaite atskrido į Pietų Jemeną, kur jie laukia instrukcijų iš savo vadų. Jie priklauso komunistiniams palestiniečių liaudies frontui, kurio vadas gyvena Libane.

Teroristai į Jemeną buvo atgabenti kartu su 13 įkaitais ir narių lėktuvo igulos. Jie paleido japonų lėktuvo igulą ir įkaitus, kurie tuoj pat išskrido į Tokiją. Dar nežinia, kur palestiniečiai važiuos iš Jemeno. Jie jaučiasi laimėję savo žygį, kuriame dalyvavo ir du japonai "Raudonosios armijos" nariai.

Aktovu Rūmų įtakingas narys Wilbur Mills kūrė demokratų yra siūlo-mas kandidatų į prezidentus.

SLA IR VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

P. P. DARGIS, SLA prezidentas

Vėl artinasi metinė Vasario 16-toji — mūsų tautos didžiausioji diena. Vėl skiriame tai dienai didžiausiąjį dėmesį, vėl ją sutinkame, kaip dera ir reikia su kiti tokia švente kiekvienam susipratusiam lietuviui. Tokia proga noriu priminti tai, kas būtina priminti pačioj pradžioj, nežūrint kad, gal, tai jau visiems ir žinoma, kaip neištrinama istorinė tiesa — kaip tikrėnybė ir mūsų žinomas faktas.

O tai yra 1918 metų Vasario 16-tos nepaprastas nutikimas, paskelbtas Lietuvos sostinėj Vilniuje, kuriuo buvo pasakyta: "Lietuvos Taryba, kaip vienintelė Lietuvos tautos atstovybė, skelbia atstatant nepriklausomą demokratiniąs pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę".

Tai yra skambiausias visam pasauliui paskelbtas Lietuvos pasisprendimas. Nuo to buvo pradėti tautos žygiai ir kovos trokštami laisvę laimėti. Ir lietuvių tauta tą kovą laimėjo. Tautai išėjo garbingan gyvenimas. Toji valstybinio gyvenimo pradžia Lietuvai nebuvo lengva. Bet sunkumai buvo nešami ir pašešami su kantrybe, kai visas gyvenimas matėsi prasmingu, kiekvieno lietuviu savigarbą kėlė kurti patiemis, kurti sau, nebe kam kitam, nebe svetimiems.

Deja, tokio prasmingo ir garbingo valstybinio gyvenimo mums lietuviams teko tik 22 metai. Mums visiems yra gerai žinomi 1940 metai, žinom kas atsitiko tų metų birželio mėnesy-

je, kai tų metų birželis yra vėl tės baisyuoju mėnesiu istorijoj. Šiandien mes gyvename Lietuvos laisvės ilgėsiu ir stiprinam viltį, kad laisvės dienos Lietuvai ateis. Šiandien mes pakalbame skambiau, kai ką ir padarom, kad krašto laisvė nebūtų užmiršta, kad ji netolyt, o artėtų, kad ir pamažu. Toje šviesoje, tame supratime mes ir savo gyvenimą čia išeivijoje įprasminam. Ypač mes — didžioji Susivienijimo šeima — nesame atskyrę nuo Lietuvos nei viename istoriniame tarpsnyje, nežūrint, kad Susivienijimas siekia jau savo amžiaus 88 metus, nežūrint kad ir geografiškai randamės nuo Lietuvos atokiai.

Kaip jautriai Susivienijimo gyvenimas yra susijęs su Lietuva, rodo visa Susivienijimo istorija. Tačiau šiuo kartu aš noriu priminti 1982 metus, kada aš smaginausi į SLA veiklą. Tada eėjau į visuomenės darbą su dideliu entuziazmu, gyvai domėdamasis ir Lietuva, kuri man buvo davusi jau ir aukštesnįjį išsimokslinimą. Tada Susivienijimo laikraštis "Tėvynė" Vasario 16-tosios proga rašė:

"Didžioji tautos šventė"

Tos šventės metu Lietuva spaudė du rūpesčiai: Klaipėdos — vokiečiams griežiant danti prieš Lietuvą, ir Vilniaus rūpestis — piktose santykiuose su Lenkija. Tada Klaipėdą reikėjo neprarasti, o Vilnių atgauti.

Abu rūpesčiai buvo labai dideli, abu bylos atsidūrė

Tarptautinį Teismą — Tribunalą Hagoje. Abejose bylose Lietuvą lydėjo teisingumas, ne vienoje jų ir nepalaimėjo. Tačiau Vilniaus atgavimo reikalas tęsėsi, reikalavimai Lenkijai buvo statomi, dėl to visoje lietuvių tautoje — Lietuvoje ir išeivijoje — atsirado neapalaujantis nerimas.

Štai tada "Tėvynė" parašė taip: "Nepriklausoma Lietuva atstatyta. Lietuvos amžinoji sostinė Vilnius dar tebevaizuoja ir merdi plėšriųjų priešų vergijoje... Atvadavimui Lietuvos amžinosios sostinės Vilniaus dar prisiėmė daug kovoti, gal ir didžiųjų lietuvių tautos Vilnius pareikalas. Bet jis anksčiau ar vėliau turi būti atvažuotas ir sujungtas amžiniais ryšiais su visa nepriklausoma Lietuva".

Tai buvo pranašingi žodžiai. Jų dalis išsipildė, kai guvo pasakytą, kad "gal ir didžiųjų lietuvių iš lietuvių tautos pareikalas". Išsipildė taip pat, kad Vilnius, "anksčiau ar vėliau, turės būti atvažuotas". Belieka tikėti, giliai, tikėti, kad Vilnius bus ir sujungtas "amžiniais ryšiais su nepriklausoma Lietuva".

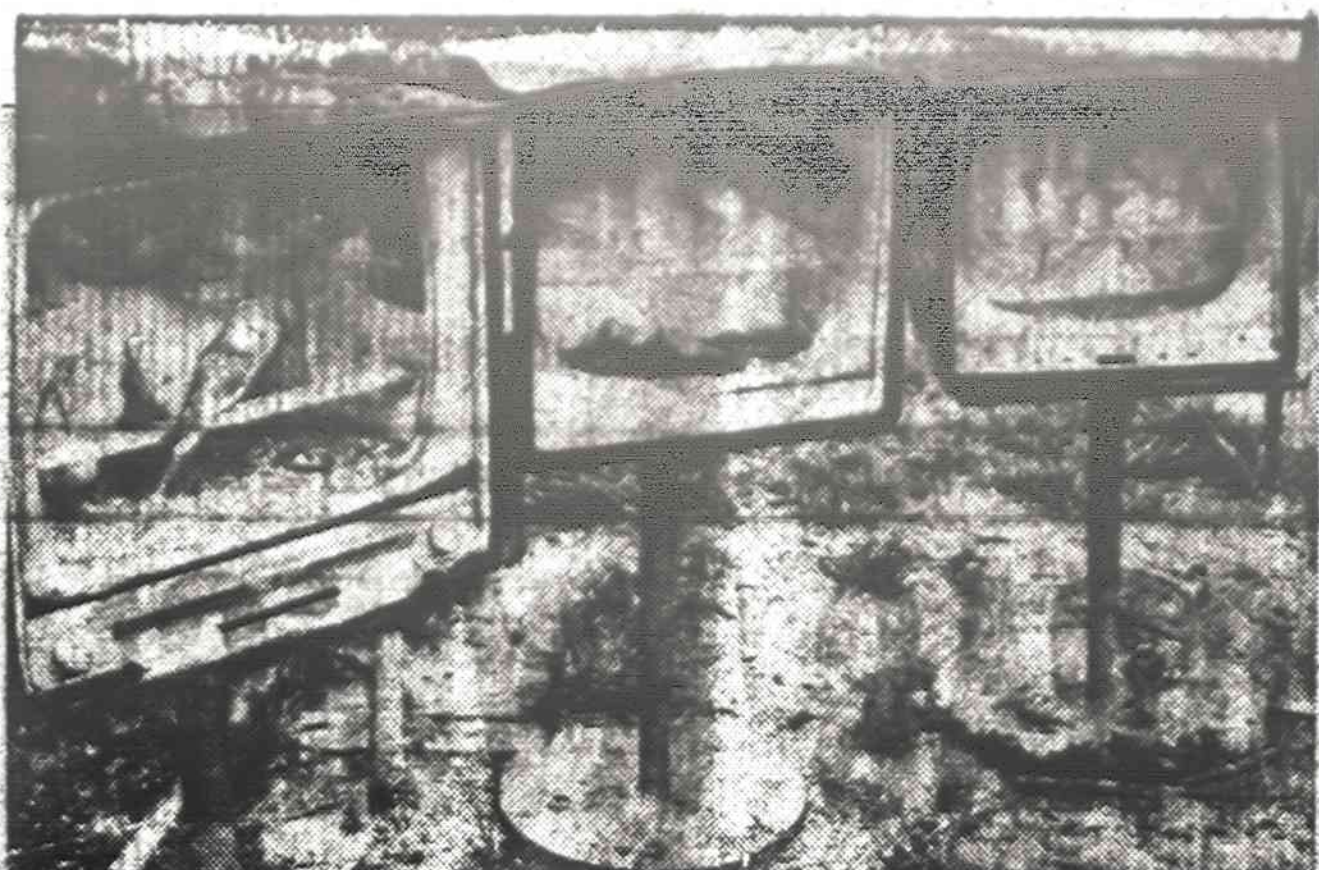
Nepriklausoma Lietuva — tebūna ne tik mūsų svajonė, bet realus siekis, darbas, tai paskirti atiduodama ir auka. O su tuo mes sustiprinsime ir Susivienijimo organizacinį gyvenimą, kurį suprantame kaip visos Lietuvos dalį, kuri Lietuva pajėgia yra rėmusi, jos niekad neužmiršta, niekad turėtų ir neužmiršt vargė ar gėrovė.

Šią Vasario 16-tą dieną atmintim tą nepaprastąjį mūsų narį — Garbės Narį Bronių B. Balutį. Jis, būdamas nepriklausomos Lietuvos ministru Londone, 1945 metais sakė mums visiems išeivijos lietuviams: "Nepamirškime Lietuvos, nei jos žmonių, patekusių vergijon. Padėkim jiems malda, auka ir darbu".

Tai testamentiniai žodžiai lietuviui patrioto, kuris savo gyvenime net būdamas daugelį metų svetur, tarnavo visu savo kūnu ir siela savam gimtajam kraštui ir saviem žmonėm. B. Balutis mūsų Susivienijimui yra ypač brangus dėl jo ištikimybės šiai organizacijai, kuriai jis priklausė nuo savo jaunų studentavimo dienų Valparaise — nuo 1906 metų iki savo mirties — iki 1967 m. gruodžio 30 d. Londone. Jis Susivienijimui yra paskutinis kalbė. Tai kalba, pasakyta 1966 m. SLA Seime, pasakyta ypatingu būdu, kalbant į magnetofoninę juostą. Taigi, ta gyvąjį Balučio balsą mes turim ir šandien, kuris primena ano meto siųstus mūsų Susivienijimui.

Šiandien tebūna mums visiemis tikra, kad šie linkėjimai yra siųsti tampa ir su Lietuva ir su jos žmonėmis, kuriems SLA yra rodes ir širdis, ir dvasios pinigai. Tai žinojo labai gerai B. Balutis. Tad ir vykdykim tai, ką Balutis yra pasakęs, kas yra išplaukę iš jo širdies — "Neužmirškime Lietuvos, nei jos žmonių..."

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRA TIESA — SKI EIDŽIA SVIESA

Vakarių Vokietijoje. Wiesbadene vienas naminių gyvulių ir paukščių rinktyje suve paskičius laiko narvose padarytose ir senų televizijos priimtuvų.

SPORTO ŽINIOS

Pabaltiečių 1974 m. varžybinis kalendorius

Pabaltiečių Sporto Federacija savo metiniame suvažiavime, įvykusiame š. m. sausio 19 d. Toronte, nustatė sekantį varžybinį kalendorių, 1974 m.:

a) Slidinėjimo, alpinistinio ir cross-country pirmenybės įvyks š. m. kovo 2-3 d. estų slidinėjimo kurorte "Devil's Elbow", Bethany, Ont. Rengia estai.
b) Stalo teniso pirmenybės numatomos š. m. gegužės 18-19 d. New Yorke. Vykdo latviai.
c) Lauko teniso pirmenybės rengs estai, rugpjūčio mėnesį, Toronte. Data dar neiški.
d) Šaudymo pirmenybės numatomos "Labor Day" savaitgalį, Kanadoje. Vykdo latviai. Data dar nėra galutinai patvirtinta.

e) Lengvosios atletikos visų klasių pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 14-15 d. Clevelande, Ohio. Vykdo LSK/Žaibas.

f) Golfo pirmenybės vykdo estai, š. m. rugsėjo 21 d. Toronte apylinkėse, Kanadoje.

g) Klubinės tinkinio pirmenybės įvyks š. m. lapkričio 2-3 d., Clevelande, Ohio. Vykdo LSK/Žaibas. Varžybos vyks vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių klasėse.

h) Klubinės krepšinio pirmenybės bus pravestos š. m. lapkričio 23-24 d., Toronte. Vykdo estai. Varžybos vyks vyrų ir jaunių A klasėse. Nedaugiau 8 komandų kiekvienoje klasėje.

i) Plaukymo pirmenybės numatomos pravesti Clevelande, Ohio. Vykdo latviai. Data ir vieta dar galutinai nustaatyta, tačiau planuojama gegužės mėn. pradžioje arba rudenio.

j) Bus dedamos pastangos pravesti pabaltiečių šachmatų turnyrą šių metų pabaigoje. Kėglavimo (Bowling) sportas yra populiarus tarp latvių ir estų. Bus bandoma ka nors suorganizuoti ir šioje šakoje.

Nutarta skatinti lokališes apimties varžybas, ypačingai apie didžiuosius pabaltiečių telkinius, kaip Chicago, Torontas ar New Yorkas. Tai pagyvintu pabaltiečių sportininkų bendravimą.

P. S. F.-jos pirmininkas šiuo metu yra Algirdas Bielskus iš Clevelando. Kiti lietuvių delegacijos nariai yra Vytautas Jokūbaitis, PSF-jos vicepirmininkas ir lietuvių delegacijos vadovas, Viola Čyvaite, sekretorė (abu iš Clevelando), Dr. E. Rinkus (Chicago), Ramūnė Underlyte ir Algis Nausėdas (abu iš Toronto).

1974 m. Pabaltiečių ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės

1974 m. š. A. Pabaltiečių ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės įvyks š. m. kovo 2-3 d. Estų slidinėjimo resorte "Devil's Elbow", Bethany, Ont., Kanadoje. Varžybas rengia estai.

SLA Moterų kuopoje

SLA 184 Moterų kuopos paskutinis 1973 metų susirinkimas įvyko praėjo gruodžio 21 dieną Hollywood svetainėje. Susirinkimas buvo gausus ir darbingas. Ypač buvo malonu matyti jauniesnio amžiaus nares, kurios taip gyvai domisi SLA reikalais.

Išklaustas ir vienbalsiai priimtas protokolas, kurį perskaitė raštininkė A. Haleck.

Atlikus kuopos reikalus buvo pravestos nominacijos į SLA Pildomąją Tarybą. Pirmininkė H. Čižauskienė perskaitė visų kandidatų vardus pagirdama, kad visi jie yra geri žmonės ir kad SLA dabar yra geros rankos. Tad beveik visos narės atidavė savo balsus už dabartinę Pildomąją Tarybą, o i izdė

vestos iš pabaltiečių varžybų pasekmių.

Smulkios informacijos pranešta visiems sporto klubams. Pavieniai slidinėjtojai dėl informacijų prašomi kreiptis šiuo adresu: Vytenis Čiurlionis, 19755 Upper Terrace, Euclid, Ohio 44117. Telef. (216) 481-1525.

Registracijos terminas — š. m. vasario 26 d., šiuo adresu: Mr. H. Jaguste, 62 Talbot Rd., Willowdale, Ont., M2M-1R9. Tel. (416) 223-6141.

Dalyvavimas atviras visiems pabaltiečių slidinėjtojams.

globėjus daugiausiai balsų gavo Christine Austin už pavydingą SLA 184 kuopos sekretorės pareigų atlikimą.

Kuopos valdybą perrinkta ta pati; pirmininkė Helen Čižauskienė, vicepirmininkė Z. Ralf, sekretorė ir išdėninkė C. Austin, protokolų raštininkė A. Haleck; H. Bučinskienė ir K. Jokubkienė — izdo globėjės, M. Baronienė — šeimininkė.

Pranešta, kad sunkiai serga šios kuopos narės: Genutė Jonkaitienė, M. Polkienė, M. Jokubauskienė ir E. Klevitar. Visoms palinkėta greit pasveikti. Knygos patikrinti komitajon išrinktos: Lidija Arlauskienė, Stella Kudirkienė ir Vilhemena Stogienė.

Po susirinkimo prie gražiai paruošto Kūčių stalo kuopos narės pasivaikindamos apsidailino dovanėlėmis. Gimtadienių proga pasveikintos J. Krivskienė, Stella Kudirkienė ir Magdona Beliskaitė. Joms palinkėta ilgiausių metų. Gražiai pasivaikindamos narės skirstėsi viena kitai linkėdamos linksmų švenčių.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks šio vasario 15 dieną Hollywood svetainėje. Kviečia nares gausiai dalyvauti.

Helen Čižauskienė

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISI TO SOVIET OCCUPIED LITHANIA. Čia gausite išsamius duotus Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Piktanisku ir intymiu nuotykiu aprašymai, paimti is gyvenimo. Lengvas stilius, gysa kalba, grazi iliustracija psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasines poezijas "Metai" poezijos vado Hasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.J.B. auto bruožai, paminčiant to laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų istoriją. 111 psl. Kaina \$3.00. Kietasis viršelis \$4.00.

Jaungama šių knygų yra linkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir utas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsiųstus čekį su pinigų perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years. 10 months (4 1/2% the first year). Bonds of 5 years or longer mature at 5 1/2% interest. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal gift tax is deferred until redemption.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KAS ČIA DABAR DAROSI?

— Kas yra kvalitas už viešą mąklą? — paklausė kalbėtojas pasikalbėjimo dalyvių viešo parengimo pertraukos metu, įvardindamas visiemis žinoma tautybę čia pavartotu mąklaku pavadinimu. Jis pasakojo apie jam padarytas skriaudas tos čia pakeistos pavadinimo tautybės dvejų asmenų, iš anksto susitarusių ir bendrai veikusių kaimynų, kadais gyvenusių Lietuvos pasienyje. Aplink kalbėtoją stovį klausytojai buvo nustebei tokie keistu klausimu ir visai neskubėjo spėlioti atsakymo, todėl atsakė pats klausėjas:

— Du mąklakai. Ir tik tai du, nes pavieniai tokių negerų dalykų nepajęgtų ar nedrįstų sugalyti, o daugeliui esanti, būtų daugumos sudrausti. Tie patys asmenys man pavieniai jokių aiščių nedarė, netgi buvo draugiški. Prie tos akcijos protingi artimos aplinkos jų tautiečiai niekuomet neprisidėjo. Betgi kartais jie rėdavo pritarimo iš savo giminių ar toliau gyvenančių ir nežinančių visų aplinkybių mąklakų, kurių pažiūros įvairavo su ilgų tų dvejų bei jų bendrakai-

vių leidžiamo gando ir savigrybiškos intesyvumo.

Panašiai atsitiko su LB viršinėse veikiančiomis nedemokratinėmis jėgomis, siekiančiomis visuotinio dominavimo. Tų jėgų du, ir tik tai du, kaip tie du iš anksto susitarę ir bendrai veikdami mąklakai, o ne visa atsakomybą LB valdyba, taryba ar prezidiumas, nusprendė vykdyti erzelį ir vaidus sukeliantį dalyką — pasirinkti aukų Vasario 16 progą vardan Lietuvos laisvinimo pastangų. Tai įvyko prieš keletą metų istoriniame beismane, kuriame dabar yra tos organizacijos monumentalus politinės veiklos paminklas — pelėsiai ir kerpėmis apaugę Jaunimo petijijos blankai su parašais, kurių daugumą surinko ne LB veikėjai, bet luosas vyresnės kartos patriotas ir idealistas Budvytis.

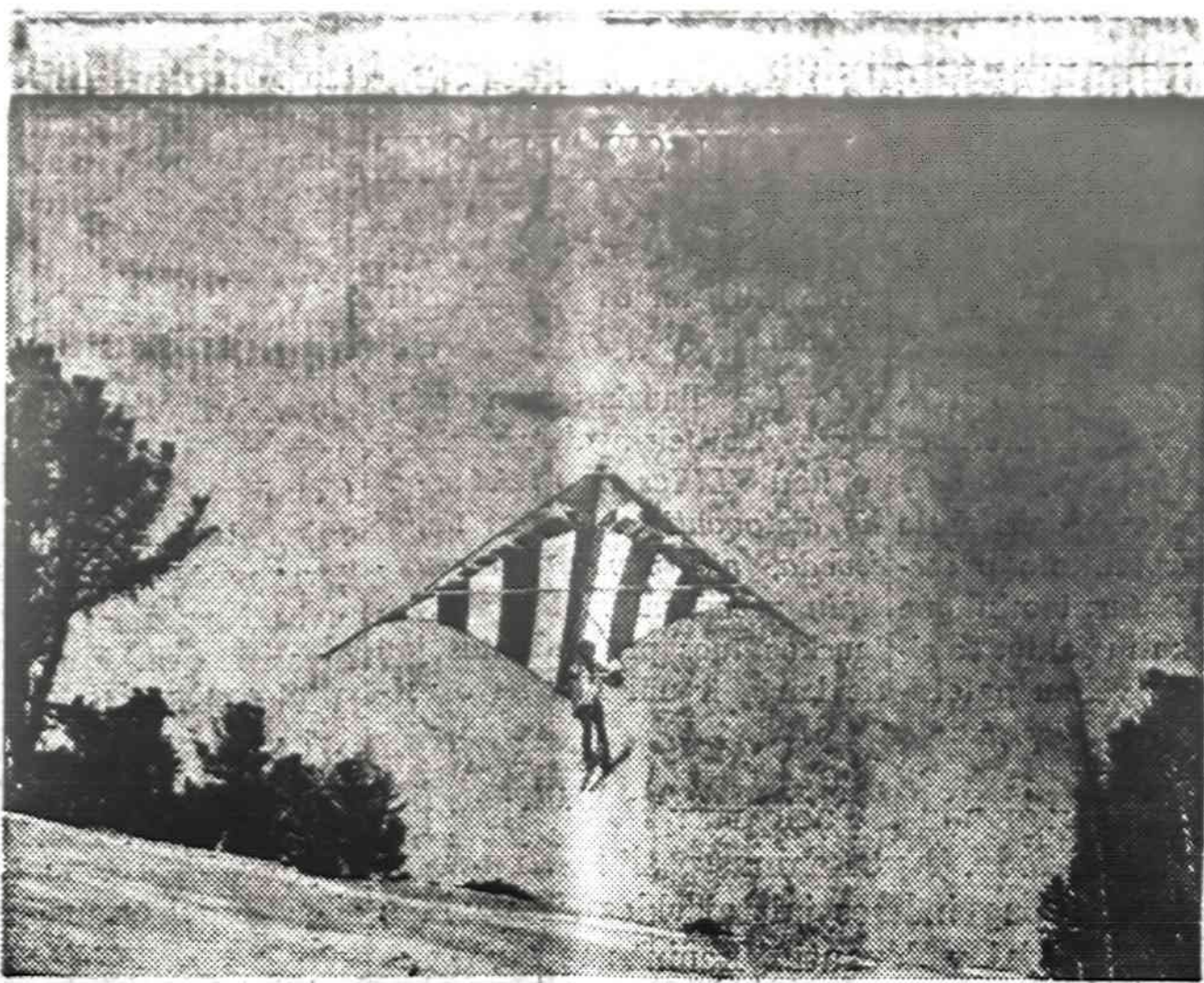
Nekalbant apie LB politikierių nereikalingus pasivaikščiojimus Valst. departamento koridoriais ir pasikalbėjimus su dešimtaeiliais tarnautojais, tenka atkreipti rimtą dėmesį į tos organizacijos „ambasadorių“ ir politinių

mąklakų skelbiamą niekinę Lietuvos laisvinimo koncepciją, kad tik Lietuvos gyventojai gali išsikvoti sau laisvę. Tos koncepcijos ir iliuzijų politikos pasekose LB politikieriai ir jų užkulisiniai patarėjais pamiršo tiesiogines švietimo bei tautinio auklėjimo pareigas, dažniais atvejais kreipdami šiuos dalykus virš minėtomis linkmėmis, ne tik neprimindami, bet ir patys jau pamiršdami Naujųjų Pilėnų pavardes...

Akylai stebėdamas LB politinę akciją, radau teigiamą dalyką — tai brošiūros apie žmogaus teisių paneigimus Sov. Sąjungoje išleidimą, betgi dėl to siekti tūkstantprocentinio ar dar didesnio atlyginimo bei pasipelnymo finansuoti politinį skaldymą Lietuvos laisvinimo aukomis, yra per daug neprotingas išreiškimas pasitikėjimo liežuviais galvojančioms minėtų mąklakų tipo asmenims. Betgi palikime tai fermentuoti ir žvilgtelėkim į aktualią Watergate detalę taip pat brėžiančią lietuviškus Watergate įvykius Chicago's Marquette Parko apylinkėje.

Sen. Sam Erwin vykdė Watergate apklausinėjimą kai kuriais atvejais yra tapę vienašališku spektakliu, netgi peržengiant Bill of Rights įstatymus. Tai ryškiai iš Tom Charles Huston atvejo. 1970 m. tas jaunas teisininkas buvo pakviestas labai svarbiu ir labai jautriam uždaviniui — derinti bei koordinuoti valstybės saugumui svarbių žinių rinkimą užsienio ir krašto viduje. Tuo tikslu pr. Nikonas sukviė žinių rinkimo bei ribotos akcijos agentūrų vedėjus — J. Edgar Hoover, Richard Helms, admirala Noel G. ler ir generolą Richard Bennett, pristatė jiems T. C. Hustoną, prašydamas su juo kooperuoti ir jam siųsti savo raportus apie valstybės saugumo padėtį taip pat pareikšti savo nuomones apie vadovaujamų įstaigų būsimuosius darbų planus bei koordinuotos veiklos metodus. T. C. Hustonas turėjo pagal tuos raportus bei gautas idėjas paruošti detalizuotos veiklos variantus, su savomis specifinėmis teisininko nuomonėmis. Jis tą darbą, žinomą Hustono planu, baigė 1971 m. pavasarį ir išėjo privačion tarnybon, virš metų anksčiau prieš Watergate spiečiaus susėmimą.

Pagal Hustono planą visos naujosios kairės ir joms tolygios grupės, einančios prieš Amerikos

Slidinėtojas Doug Mackay Montanoje įsibėgėjęs su slidėmis tikrė į orą ir gali ilgokai sklandyti su 20 pėdų platumo srities sparnais.

Paaškinimas ir tolerancija

Keli tikri lietuviški patriotai prisijungė lietuviški Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovei, kam bendrovė turi „žydą“ advokatą. Pirmoji vietoj, Roy Palmer ner žydą, bet tikrą skotą. Jis yra patyręs advokatas, ypač taupymo bendrovių reikaluose. Jis turi sau lietuviškaitę raštininkę, „personal secretary“, Elena Sablovskas, Lietuvoje gimusi mergaitė.

Amerika tai yra virinimo puodas, „Melting Pot“, kame visokių tautų bei tikėjimų žmonės gražiai sugyvena. Mes lietuvių privalome be pavydo turėti norą su visai gražiuoju sugyventi ir neapkyntos neturėti. Man būnant elektros darbų kontraktoriu virš 40 metų reikėjo statybos darbus dirbti su daugelio tautų statybos kontraktorių, lietuvių kontraktorių.

bei jos žmonių interesus ir siekiančios perversmo, buvo intensyviai sekamos, pateikiant žinias apie jų kasdienines operacijas šimtuose kolegijų ir universitetų. Finansų departamentui žinomis 1969-70 mokslo metų bėgyje buvo net 2800 namams sužalojimų sprogmėmis vadinamos politikos motyvais, padarant milijonus dolerių nuostolių. Tuo pat laiku buvo sutrukdytas mokslas apie 500 kolegijų, įvyko virš 9000 protesto mitingų, kuriuose dalyvavo virš 60% visos studentijos, taigi virš 4,250,000 asmenų, o armijos dezerterų skaičius padidėjo 25%. Šiame laikotarpyje intensyviai juodųjų ir lotynų arba chicanų radikali veikla. Judėjimas buvo persimetęs net į aukštesnias mokyklas, kuriose buvo virš 2000 prieš valdžią nukreiptų demonstracijų.

T. C. Hustonas tada ir vėliau laikė padėtį rimta. Ją stabilizavus, 1973 m. gegužės 24 d. jis New York Times korespondentui pareiškė, kad „sąjėlė žmonių tiesioginiai negali valdžios nuversti. Bet jei jie pajėgia sukelti pakankamai baimės, jie gali sukelti tokią atmosferą, kuri iš savo uryv išlenda viso krašto diktatūriniai demagogai. Jei tie dalykai nebūtų susitabdyti, krašto valdžia galėtų patekti į netikras rankas“. Nežiūrint Hustono nuopelnų ir administracijos pastangų stabilizuojant jau visiemis įkryėjus naujosios kairės aktyvumą, Senato Watergate komitetas jį pakaltino nelegaliais veiksmais, sekant bei renkant žinias apie įvairaus plauko disidentų aktyvumą, nors visi tie veiksmai buvo legalūs iki 1972 m. birželio 19 d. Taip pat jį įtarė ankstyvu Watergate tipo veiklos planavimu, visai tam nesant duomenų. Tas komitetas visai net nebando aiškinti pačių pagrindų, dėl kurių įvyko Watergate skandalas.

Daug didesnis skandalas, negu Watergate įvyko LB rinkimų metu ir po rinkimų, darant pastangas užtušuoti suktybes. Patikimomis žiniomis kai kurios Chicago's lietuvių organizacijos bei paskiri LB veikėjai ruošia bei reikalauja viešus apklausinėjimus — lietuvišką Watergate.

rių neužtekdavo. Elektros darbų dirbdavau John Pakel, Bruno Shukis, William Rauba, Matt Zizas, V. Simkus ir kelių kitų, bet jų darbų nebuvo pakankamai. Reikėjo eiti ir prie svetimtaucų, ir nei vienas manęs neatstūmė, dėl to, kad esu lietuvis.

Einant prie Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovės, kuri turėjo savo advokatą K. Guglį, ir dar tebeturi Adv. Charles P. Kal ir Vytold Yasus, o tarpe tarnautojų turi daugybę lietuvių bei lietuvių: Sue Binkis, Len Eichas, Maria Grebliūnas, Helen Gudjonis, Martha Kivaras, Irene Markovich, Mary Ann Muraskas, Marcella Pivaronas, Donna Sasnauskas, Aldona Underys, R. Baronaitis, Vera Jončys, Anna Martinkus, Stella Ramas, Danutė Mataitis, ir daug kitų, kurios yra su trumpinusiomis savo pavardes ar yra išteėjusios už svetimtaucų. Nėra kitos taupymo bendrovės Chicago's bei jos apylinkė, kuri daugiau rėmtų lietuvių veiklą, negu prezidentė Philomena Pakel. Nėra lietuvių organizacijų pramogos bei banketo kuriam Chicago's Taupymo bendrovė neturi užmumti stalo ar atsiuntusi kelių atstovų.

Ne visi Chicago's lietuvių

vra Chicago's bendrovės taupymarčiai, ir anūkams. Aš, nors tojai, ne visi Chicago's bendrovės taupytojai yra lietuvių. Mes privalome su visais gražiai sugyventi ir kantrybės turėti. Savas pasavą yra labai gražus obalsis, tik ne visuomet galima tai įvykdyti. Trisdešimt metų esu Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovės direktorius, ir mirusis John Pakel Sr., buvo mano labai artimas draugas nuo 1940 metų iki jo mirties. Jonas mylėjo lietuvių, miškuose specialiai apgyvendinamą tą įspūdį savo šeimai, namos skruzdėlės.

SKRUZDELIŲ NAUDA

Skrudėlės vartoja įvairų maistą — augalinį, gyvulinį ir saldumynus.

Vienas skruzdėlynas per dieną sunaikina iki 9,000 kenkėminių vabzdžių. Todėl kai kuriuose miškuose specialiai apgyvendinamos skruzdėlės.

BRANGŲS TAUTIEČIAI, AMERIKOS LIETUVIAI!

Pradėjome naujus metus, su viltimi į juos žiūrime. Tikime ir laukiame mūsų Tautai šviesesnės ateities. Praėjusieji metai neatnešė Lietuvai laisvės. Raudonoji okupacija Lietuvoje tebesitęsia, mūsų broliai ir sesės tebėra priespaudoje.

Rusai okupantas dar daugiau bando suvaržyti bet kokį tautinį pasipriešinimą. Tačiau okupuotų brolių ir sesių laisvės troškimų jie nepajėgia suvaržyti — laisvės siekimo idėja ir pasipriešinimo dvasia tautoje yra per daug stipri ir gyva, kad ją būtų galima sunaikinti.

Mes didžiuojamės okupuotų lietuvių pasiryžimu ir tvirtumu. Mūsų visų, išeivijos ir tremties lietuvių, yra šventa pareiga jems padėti, paremti jų sunkią laisvės siekimo kovą. Mes visi turime visais galimais būdais prie tos kovos stiprinimo, plėtimo, ir kėlimo prisidėti.

Amerikos Lietuvių Taryba per daugelį metų sėkmingai tai kovai vadovauja, dėka Jūsų, Amerikos lietuvių, pritarimo ir paramos.

Be visų Amerikos lietuvių vieningo pritarimo Lietuvos laisvės darbas nebūtų sėkmingas.

Mes džiaugiamės didžiuojamės Jūsų pagalba praiteityje ir tikimės Jūsų visapusiškos paramos ateityje.

Amerikos Lietuvių Taryba savo darbus remia iš aukų, su rinktu per Vasario 16 d. minėjimus.

Paminėkime šią brangią mums šventę visi, kiekviename mieste, visur, kur tik lietuviai gyvena. Parodykime pasauliui savo vieningumą ir nepalaužiamą dvasios tvirtumą Lietuvos laisvės reikaluose. LIETUVA TURI BUTI NEPRIKLAUSOMA, ir tik mūsų visų nepailstantis ryžtas ir pasiaukojimas padės tą greičiau atsiesti.

Mielie Amerikos lietuvių, prisidėkime prie laisvės kovos stipriau! Prisidėkime ir pinigėmis aukomis, nes, tik turėdami užtenkamai finansinių išteklių, mes galime savo veiklą pilniau ir stipriau išvystyti.

Mūsų darbų pasisekimas priklauso nuo Jūsų fizinės, moralinės ir finansinės paramos.

Kiekviena pagalba, kiekvienas patarimas mums reikalingas! Vasario 16 d. proga visi, visi aukokime Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri dirba visomis jėgomis Lietuvių Tautos gerovei.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Dr. Kazys Bobelis,
Pirmininkas

N. B. Aukos prašome siųsti Jūsų vietiniams Altos skyriui arba į AIT centrą, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois. 1974 m. vasario mėn. 1 d.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 30 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugelį kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrausimams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$100,000.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 i metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

5 1/2%
OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...

INSURED

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

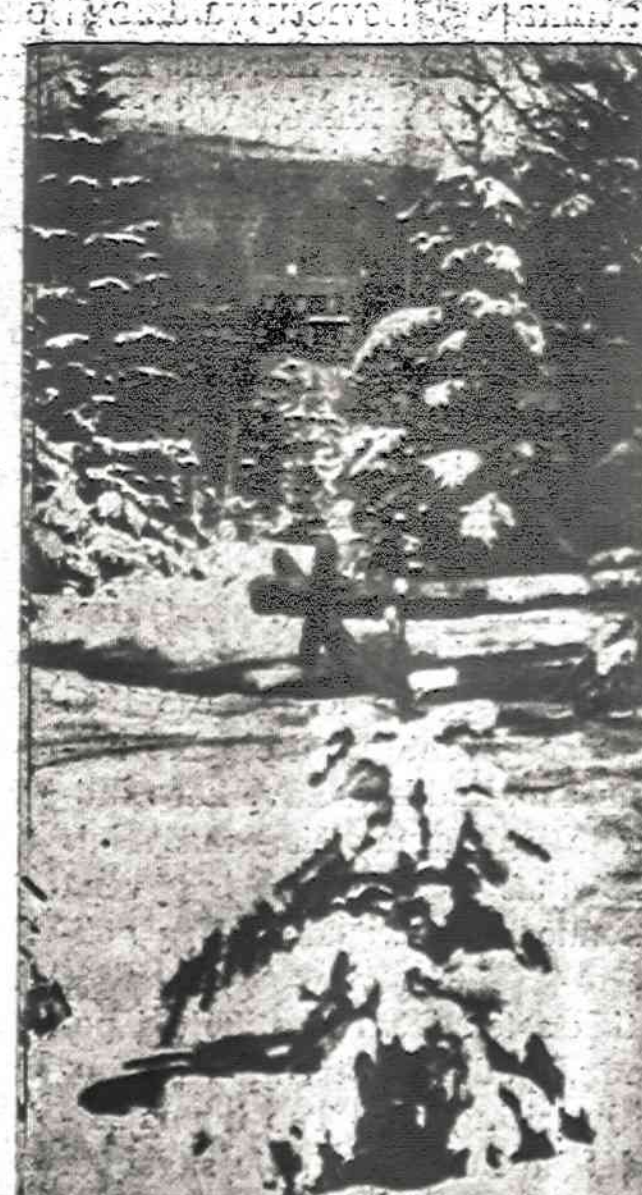
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus Jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$24.00	trims mėnesiams \$13.00
pusei metų \$12.00	vienam mėnesiui \$7.50
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	trims mėnesiams \$12.00
pusei metų \$11.00	vienam mėnesiui \$6.50
NAUJIENŲ raštinė adresa: 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telefonas: MA 1-6100. Užsakymus priima: Money Order, kreditine kortele, čekiu.	
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Solženicynas griaua sovietų pagrindus

Rusų rašytojo Aleksandro Solženicyno parašytas ir esto emigranto Paryžiuje išleistas "Gulag archipelagas" griaua pačius stipriausius sovietų valdžios pamatus. Savo knygoje Solženicynas nurodo, kad sovietų valdžia jau nuo 1918 metų laikosi tikrai žiauriausios prievartos pagalbos. Akyli sovietų policija seka kiekvieną rusą ir kiša jį į kalėjimą, jeigu jis nepritaria bolševikų savalei ir didžiausiam išnaudojimui. Sovietų valdžia prievartos darbo stovyklose laiko apie dvyliką milijonų žmonių. Staliniui mirus, dalis stovyklose laikytų žmonių buvo išleista, bet didesnė jų dalis iki šios dienos tebelaikomi tose pačiose arba naujose stovyklose. Vietoj paleistųjų, dabartinė vyriausybė kiša į kalėjimus ir stovyklas naujus žmones.

Knyga atkreipė dėmesį viso laisvojo pasaulio, bet ji pasiekė ir tolimus pačios Rusijos užkampius. Laisvasis pasaulis tuo tarpu naudoja tikrai rusišką knygos leidimą, nes vertimai kitomis kalbomis dar neišleisti. Bet sovietų valdžia labiausiai erzina "Amerikos balso" ir "Laisvosios Europos" galingos radijo stotys, kiekvieną dieną siunčiančios pačius svarbiausius Solženicyno knygos skyrius. Šios dvi stotys kiekvieną dieną kartuoja išstisus knygos puslapius. Solženicynas mini vardus, vietas ir laiką, kur ir kada buvo kankinami sovietų valdžios priešininkai. Pats Solženicynas prievartos darbo stovykloje praleido 11 metų, jam žinomas kelių stovyklų gyvenimas, nes kelias atvejais jis buvo siunčiamas iš vienos stovyklos į kitą.

Sovietų propagandos agentūros bandė Solženicyną apšmeižti. Pradžioje tvirtino, kad jis yra nacių ir buvusių rusų monarchistų draugas, bet toje pačioje knygoje keliai faktai parodo, kad jis vykusiai kovojęs prieš vokeičių karo jėgų išveržimą į Rusiją. Solženicynas buvo kovos lauke, vadovavo artilerijos daliniui, kai atėjo įsakymas atimti jam karininko laipsnį ir paskubomis atvežti į Maskvą. Lubiankos kalėjime paaiškėjo, kad vienintelė kaltinamoji medžiaga prieš Solženicyną buvo jo paties rašytas laiškas kitam savo draugui, tarnaujantiame toje pačioje raudonojoje armijoje, bet tik kitame Europos fronto ruože. Laiške Solženicynas suabejojo Stalino išmintimi. Užteko tokių kelių eilučių laiške, kad armijos kapitonui būtų nuplėsti pagonai, suimtas ir išsiųstas į vergų stovyklas.

Sovietų Sąjungos valdovams Solženicynas nepatinka todėl, kad savo knygoje jis cituoja dokumentus, kurie aiškiai rodo, kad pats Leninas pradėjo dabartinį terorą pačioje Sovietų Sąjungoje suorganizuoti ir padėjo dabar-

TEISĖS PROFANACIJA

MŪSŲ SPAUDOJE

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

2) *Dėl teisinių precedentų.* Iš kurių išsivedama VLIKo teisė gali atstovauti Lietuvos tautai.

Tarptautinė teisė dažniausia susidaro iš tarptautinių precedentų, t. y. iš tarptautinių įvykių faktų, atsitikimų, kuriais vėliau pateisin-

namai kiti į anuos panašūs atsitikimai.

Dr. K. Sidlauskas savo straipsnyje visai teisingai ir pastebėjo, kad VLIKas savo teisingą gali atstovauti Lietuvos tautai. Tačiau, visų pirma iš tarptautinių precedentų. Dr. K. Sidlauskas tuos precedentus jau tikim, kuriais vėliau pateisin-

tiniam žiaurumui pagrindus. Pačių rusų komunistų paskelbti dokumentai rodo, kad Leninas pasiūlė čeką suorganizuoti, paruošę pagrindines jai taisykles ir parinko Feliksą Dzeržinskį jai vadovauti. Leninas nutarė nekreipti jokio dėmesio į bet kokius įstatymus, bet įvesti visus gasdinantį terorą. Dzeržinskis turėjo teisę vartoti visas nusikalstamas priemones, kad tikrai bolševikai išsilaikytų valdžioje. Jis turėjo teisę suimti kito krašto piliečius, juos tardyti, atiduoti teismui, o jeigu jam atrodė, tai galėjo nuteisti ir be jokio teismo. Tūkstančiai nukentėjo nuo Dzeržinskio čekistų, šimtai tūkstančių nukentėjo nuo Lacio vadovaujamų gaujų, o milijonai nukentėjo nuo Ježovo. Pirmieji žudė bolševikų sistemas priešus, o Ježovas jau žudė komunistų partijos narius ir atsakingus valstybės pareigūnus.

Solženicynas knygoje cituoja pirmaisiais komunistinės santvarkos paskelbtus ir Lenino pasirašytus dekretus, įsaknius policijai ir čekistams imti įkaitus. Jeigu tose apylinkėse sniegas nebus tinkamai nuo geležinkelio nuvalytas, tai pranešti darban suvartiesiems ūkininkams, kad įkaitai bus sušaudyti. Leninas pasirašė tokį dekretą 1919 m. vasario 15 dieną. Tie dekretai dar ir šandien neatsaukti. Jais naudojosi VCK, GPU, NKVD, ir šandien dar naudojasi KGB. Tai tik vieni sovietų valdžiai atsakingos įstaigos, besivadinančios įvairiais vardais, bet turinčios tuos pačius tikslus ir valdomos tais pačiais dekretais, paruoštais paties Lenino ir papildytais Stalino. Stalinas mirė, dalis į kalėjimus sukištų žmonių buvo paleista, bet valdymo metodai palikti tie patys. Leninas pradėjo naudoti teroro priemones prieš savo partijos priešininkus, o Stalinas tuos pačius metodus pradėjo taikyti komunistų partijos nariams. Jis išsėdė daugelį komunistų partijos centro komiteto narių ir įkaitais paimtas jų šeimas. Dabartinė Brežnevo valdžia, išsėdėdama sovietų dainininkus, laikraštininkus ir kitokius užsitarnavusius žmones į užsienį, dar ir šandien laiko išvažiavusiųjų šeimas įkaitais. Jeigu išvažiavusieji drįstų nebegrįžti į Sovietų Sąjungą, tai nukentėtų artimiausieji jų šeimos nariai.

Fred Kohler, buvęs JAV ambasadorius Maskvoje, parašė straipsnį, kuriame tvirtina, kad Solženicynas savo knyga griaua sovietų valdžios pagrindus. Jeigu Sovietų Sąjungoje būtų demokratinė santvarka, o krašto gyventojai turėtų teisę pasirinkti pageidajamus atstovus, tai pirmų rinkimų metu jie nušluotų visą dabartinę komunistų partijos ir vyriausybės vadovybę. Bet sovietų valdžia laisvų rinkimų bijo. Ji suorganizuoja "rinkimus", kuriuose balsuojantiems žmonėms nėra kas rinkti, nes pastatyti tikrai komunistų partijos žmonės.

Sovietų valdžia Solženicyno nekencia, ji šmeižia ir jam grasina, bet iki šio meto valdžios atstovai jam nieko dar nedarė. Valdovai bijo liesti Solženicyną, kad visame pasaulyje nepakiltų didelė protesto banga.

tuose, ypač gi savo studijoje apie pavergtųjų tautų atstovavimą (lietuvių ir anglų kalba). Taip pat, jis nurodė Lenkijos ir Čekoslovakijos visai panašius į mūsų VLIKą politinius organus, sudarytus po I-jo Pas. karo ir pripažintus tautos atstovybėmis tarptautinėje plotmėje. Aš savo straipsnyje (Naujienuos ir kitoje mūsų spaudoje) tarp kitko, esu irgi ne kartą pastebėjęs, kad ir Lietuvos Taryba, paskelbusi Lietuvos Nepriklausomybę 1918. II. 16 d. Akty, buvo mūsų VLIKui visai panašus politinis organas, irgi pripažintas tautos atstovybe. Taigi tarptautinių precedentų, kada tam tikri politiniai organai, sudaryti politinių grupių, kaip tautos politinės minties reikėjų ir vykdytojų (visai taip, kaip dabar yra sudarytas mūsų VLIKas!) yra buvę, tiek po I-jo, tiek po II-jo Pas. karo, ir dabar galime rasti precedentus remtis, reikalaujanti ir mūsų VLIKą pripažinti tokia tautos atstovybe.

Jei Akiračių pseudonimas Vytautas Gedrimas su tuo nesutinka, tai tegul siųdė Dr. K. Sidlauskui, kartu gi ir mano teisingą konstrukciją sugrąžina. Bet jis, vietoje to, dar, ana, ima savo Akiračiuose aiškintis visai ką kitą, nepagadamas savo oponento ar oponentų minties ir teigdamas tą, ko dargi ir visai nebuvo.

Ką gi jis aiškina? Gi jis aiškina, ir "konstatuoja", kad VLIKas esąs jau bandęs "išnaudoti" tuos precedentus, tik jam, girdi, niekad nepavykė pasidaryti "egziline vyriausybė". Iš tikrųjų gi VLIKas niekad to nėra bandęs. Jis yra prisistatęs kitoms valstybėms ir tarptautinėms institucijoms ne egziline vyriausybė, bet tik Lietuvos nacionalinio komiteto, kaip tautos atstovybės, dar visai nevykdančių jokių valst. valdžios, vadinas, dar nesėdinti jokia egziline vyriausybė ir nepretenduojanti ja būti. Ir Dr. K. Sidlauskas gi neteigia, kad VLIKas esąs mūsų egziline vyriausybė? Tai kam V. Gedrimui griauti tai, ko oponentas ar oponentai žinotais, pagal kurias ji buvo neteigia, ką jis pats savo fantazijoje susikūrė?

Akiračių "teisininkas" mityt, patinėjosi teisinėse sąvokose. Jis negeba atskirti tautos atstovybės, dar nevykdančios valst. valdžios (koks yra dabar mūsų VLIKas ir kokia buvo, pvz. Lietuvos Taryba, prieš pasisiekiant vykdyti Lietuvos valst. valdžią) nuo egzilinės vyriausybės. Dėl to jis ir kovoją išsiųsęs pats su savimi, su sava susikurtą fantaziją.

3) *Dėl Bendruomenės teisės gautos atstovauti Lietuvos tautai.* Dr. K. Sidlauskas nepripažįsta Bendruomenės teisės gautos Lietuvos tautai atstovauti, ne dėl to, kad ji neturinti kiek reikiant savo narių, bet dėl to, kad ji yra visai kitos teisinės prigimties, dėl ko ji ir negalinti kalbėti tautos vardu. Ji esanti tik emigrantų išveivų organizacija, sudaryta VLIKo visai kitais būdais, išveivų specifiniais tikslais, o ne atstovauti Lietuvos tautai.

Jei su tuo teisiniu aiškinimu akiračininkas V. Gedrimas nesutinka, tai tegul jį ir sugrąžina įrodymas ir teisiškai pagrįsdamas Bendruomenės teisinę galią Lietuvos tautai atstovauti.

Bet ir čia jis savo "argumentais", prašau pro šalį: jis įrodinėja, kad Bendruomenė turinti savo didelį užnugarį mūsų išeivijoje. Bet, žmogau, ką padės Bendruomenė ta jos narių gausa, kada ji, B-nė, yra įsteigta visai ne taut. teisiniais tikslais ir ne taut. pagrindais, kuriais turi būti įsteigta (pagal teisę ir teisingą logiką) valstybinės tautos (Staatsvolk) atstovybė. Kam rodinėti tai, kas teisiškai neturi jokios reikšmės?

Akiračių publicisto šaipymasis iš VLIKo, kad jo partijos nesandėjos gausios savo hariais, irgi yra pagrįstas nesuipratimu. VLIKo užnugaris yra gi Lietuvos, ten pasilikusiam ir Lietuva, ten laisvės siekiančiam kaimiui. Čia, egzilyje, turime tik partijų delegatūras, kurių VLIKui ir užtenka. Greičiausia Vyt. Gedrimas, kaltinąsą savo partijas ir pažiūras, kaip sezonines pirštines (vakar buvęs karštas tautininkas ir gylytes tautines idėjas Dirvoje, šandien jau tapęs idejiškai pilku akiračininku ir kovoją su savo vakar dienos idėjos draukais bei su jų organu Dirva, rytoj gal nusibels kur pas komunistus ir kovos jau iš kito savo idejinio fronto su mumis vyriausybė). Dėl to jis ir kovoją išsiųsęs pats su savimi, su sava susikurtą fantaziją.

4) *Dėl Akiračių publicisto nepasitenkinimo, kad vienas teisininkas (šiuo atveju Dr. K. Sidlauskas) pasiremia kito teisininko (šiuo atveju, mano) teisiniais aiškinimais spaudoje.* Lietuvos teisininkai yra solidarūs. Jei vienas kur išdėsto savo teisingą pažiūrą, priimtiną ir kitiems, tai tie kiti ir pasiremia ta jėga priimtina pasžiūra. Jei kol. Dr. K. Sidlauskas pasiremė mano straipsniu mintimis, tai čia nėra nieko blogo, ir Akiračių "teisininkui" nėra pagrindo dėl to pykti. Būtu geriau, kad ir jis išsilaikytų ne tik į mano, bet ir į kitų mūsų kolegų teisininkų teisingas pažiūras, ypač gi ir Dr. K. Sidlauskos, kurio minėjį jis, kaip matome nesupranta, jo idėjų nepagauna, dėl ko jam ir sunku su juo diskutuoti iš esmės. Nepagavęs savo oponento minčių, jis susikuria, kaip matome, savas tezes ir kovoją pats su savimi, visai be reikalo eikvodamas savo jėgas ir profanuodamas pačią teisę.

Pabaiga

PATAISYMAI

Vakar dienos P. Stravinsko straipsnio 1-je dalyje pastebėtos klaidos: 1) Pirmame sakinyje išspausdinta: kad kol Vyt. Vaitiekūnas... paskelbė tikrą tiesą paskatinanti humorą. Turi būti *paskatinanti* humorą. 2) Trečio persikymo 1-me sakinyje: "nežiūrdamas to, jų Akiračiuose reikišiai", turėtų būti *jis Akiračiuose reikišiai*. 3) Trečios skilties 8-je eilutėje išspausdinta: dėl to ji kalbėti tautos vardu". Turi būti — dėl to ji *negalinti* kalbėti tautos vardu. 4) Paskutiniame sakinyje išspausdinta: ar savo teises nemokšybės demonstracija". Turi būti "ar savo *teisinės* nemokšybės demonstracija".

P. S. Rinkėjų atsiprašo skaitytojus už pasitaikančias klaidas p. Stravinsko straipsniuose, nes jo straipsnius tenka rinkti iš ranka neaiškiai ir neįsiskaitomai parašytų rankraščių.

SAUSOS AKYS

Esama žmonių, kurie visai negali verkti. Neverkia jie ne dėl to, kad būtų kietos širdies. Jų ašarinės liaukos neveikia ir negamina ašarų.

VACLOVAS PROSAS

PIETŲ IR VIDURIO AMERIKA

(Istorija kartojasi)

Skaitoma, jog ši imperija egzistavo pradėdanti 1438 metais ir baigianti 1531 m., kai ispanų kariuomenė, vedama jūrininko Francisco Pizarro, įsiveržė į inkų sostinę Cosco — ties dabartine Peru valstybės sostine Lima — ir ją užėmė. Tačiau tai nereiškia, kad imperija tuo ir pasibaigė, anaiptol: inkai išsikėlė daugumoje į kalnus bei džiungles ir tenai ilgą laiką priešinosi ispanų invazijai, panašiai kaip Lietuvos sūnūs kad darė maskoliams okupavus jų tėvynę Lietuvą. Pavyzdžiui, taip vadinaisi araukanai, buvusios inkų imperijos Arauka (Arauca) vietovės indėnai, gyvenę dabartinės Čilės šiaurinėje dalyje, net tris šimtmečius kovojo su okupantais ispanais. Jų didvyriai — Caupalican (1558), Lautaro (1557) ir Renago (1558) — apdaunojami dainose, minimi padavinuose. Legendose. Vėlesnių laikų poetai, kaip Er-cilla ir Ferdinando Alegria jų garbei net epinės poemos yra sukūrę: "La araucana", "Lautaro".

Inkai neturėjo rašto tokio kaip mes dabar kad turime, bet iki turėjo išdirbę genialią skaičiavimo sistemą ir nepaprastą

atmintį. Jų nerašytinė literatūra, jei taip galima išsirti, susidarė iš aibės poe-mų, apdainuojančių tautos istoriją ir narsius karius kovoję kritusius. Kariams, anot epo, "aukštieji dievai suteikia apsaugą kovoję ir nepaprastai laimingą gyvenimą jiems žuvus".

Kadaise buvusios aste-kų (Azteca) imperijos, viešpatavusios dabartinės Meksikos — Hondaro valstybių teritorijose 1325 — 1517 metais, gyvenusių mitologinė metamorfozė nusakė, kad karė žuvę karo didvyriai pavirsta įvairiaspalviais, mažyčiais saulės paukšteliais — kolibras ir gyvena gražuose žieduose, maitindamiesi jų nektaru.

Inkai, tiek aste-kai tvirtai tikėjo į poe-mų, legendų, padavimų turinį — jie buvo įsitikinę jų teisingumu. Tuo ir paaiškina, kodėl jie buvo narsūs ir sugebėjo sukurti didesnę imperiją. Antra vertus, kultūriškai jie nestovėjo aukščiau savo kaimynų; jie juos neviršijo agrikul-tūroje, statyboje ir socialinėje santvarkoje, bet juos viršijo griežta drausmė, kariuomenė, gera tuo laiku karo strategija ir virš visko, jie turėjo gerus vadus.

Tai svarbiausias stimulus, kuris jiems ir suteikė "laimę" valdyti kitus.

Zemės ūkyje inkai naudojo trąšas, irigaciją, augino lamas ir aupa-cas (kupranugarių išvaizdą turinčias ožkas ir avis, randamas Peru valstybėje, Andų kalnuose). Inkai turėjo audyklas ir buvo geri

amatininkai. Kasyklose kasė šviną, cinką, sidabrą, varį, auksą, anglis ir kitką. Turėjo liejyklas. Gaminosi ginklus ir namų bei ūkio įrankius. Buvo geri dainų, tvirtovė ir tiltų statytojai. Turėjo tikslų kalendorių, parentų dangaus planetų judėjimu.

Inkai gyveno bendruomeni-sė, kaimuo-sė vadinamuo-sė "ayllu", panašiai į dabartinius Lietuvos kolchozus. Imperijai plečiantis, okupuojant vis didesnius kaimyninių tautelių plotus, žemė imperatoriaus įsakymu buvo nusavinta ir ji priklausė imperijai, tiksliau tariant, buvo imperatoriaus administracijos žinioje. Kaip dabar kad Lietuvos žemė yra nusavinta ir priklauso Maskvos imperijos administracijai.

Inkų imperijos žemė buvo suskirstyta rajonais ir mažesniais plotais. Kiekvieną tokį plotą apdirbdavo tam tikras žmonių skaičius, kuriuos tvarkė ir prižiūrėjo paskirti gubernatoriaus viršininkai. Kaip dabar kad Lietuvoje kolchozus tvarko komunistų partijos paskirti vadovai. Inkų gubernatorių buvo tiesiogiai imperatoriaus žinioje; tikstanties žmonių viršininkas priklausė gubernatoriui, o šimtinės — tikslanties viršininkui; dešimtinės — šimtinės ir pagaliau buvo net vienų viršininkai. Visi viršininkai galėjo būti iki inkų tautos žmonių. Lietuvoje gi tuo tarpu pakanka būti tik fiktyviu partijos nariu, kad taptum viršininku.

Tokio inkų kolchozo ūkio produktai bei visos kitos pajamos kasmet buvo dalija-

mos į tris dalis: 1/3 ėjo religijos ir kariuomenės išlaikymui. Inkų bažnyčios arba šventyklos kunigai ir kariuomenės vadai buvo pagrindas kuriuo rėmėsi visa inkų imperija, neskaityti jų geležinės drausmės. Kaip dabar kad sovietų Rusija remiasi partietais ir kariuomenės politiniais vadovais — politrukais. Antras 1/3 buvo skiriamas imperatoriaus reikalamis ir paskutinis 1/3 — gyventojų pragyvenimui, kitaip sakant, kolchozininkų. Paskutinį trečdalį gabendavo į sostinę ir supildavo ten esančiuose sandėliuose. O kaipgi Lietuvos kolchozuose daroma šiuo atveju? I šį klausimą atsako Vilniuje leidžiamas komunistų partijos organas "Tiesa" 1973 m. rugpjūčio mėn. 14 d. numeriu, taipgi ir kitais to paties laikraščio numeriais, kaip antai:

"Tiesa" dėjo paveikslus gurguolių, vėžusių javus į valdžios sandėlius, pasipuošusių šukiais ir vėliavomis; dėjo paveikslus gurguoles lydėjusių svetimų kareivių — kareivių, kurie išstus metus tūno kareivinėse, bet kurie rugpiūtės metu pasipila po Lietuvą nuvaikytam derliui išgabenti.

Kiekvienas kolchozas, anot "Tiesos", yra gavęs nurodymus, kur, kada ir kaip pristatyti javus, daržoves ir net vaisius bei uogas. Tačiau "Tiesa" nutyli kai nepristatius laiku ir nuslaido kiekio javų, kolchozininkai yra tyrinėjami ir tardomi.

Valdžios atstovai, komunistų partijos nariai ir ta pati "Tiesa" printena net kelis arsus turintimis valstiečiams taip pat

atiduoti valdžiai turimos vienos karvės sviestą bei užaugintos kiaulės mėsa, kiaušinius. ("Naujienuos", 1973).

Istorikas Gasparilaso de la Vega (1539 — 1616), ispanams okupavus inkų imperiją, sūnuos Ispanijos didžiūno ir vienos inkų princesės, labai idiliškai aprašė inkų kolchozo gyvenimą. Esą inkų kolchozo žmonės eidami į darbą ir iš jo grįždami visada dainų dainas dainuodavo. Tuo tarpu, kai istorikai Cieza de León ir Bernabe Cobo priešingai kolchozininkų gyvenimą aprašinėjo. Anot jų, žmonės negalėjo turėti nieko nuosavo be inko ar viršininkų leidinio. Jei kokių nors atvejų pasielgdavo kitaip, jie visad būdavo baudžiami, neat-sižvelgiant nei prašymų nei kyšų. Inkai, gubernatoriai ir visi viršininkai laikėsi tos nuomonės, kad tik nuolatinis darbas ir užsiėmimas, laiko neturėjimas tegalėjo pavergtiems išlaikyti revoliucines mintis, norą sukilti. Tad pavergtieji nuolat buvo užsiėmimo: jei neturėjo darbo, tai priva-lėjo dalyvauti įvairiose kulto apeigose, aukotis. Kaip dabar kad Lietuvoje žmonės privalo dalyvauti partijos šruosiuose susirinkimuose, šventėse, tiesi eisenose partijos šūkiais, nežinuri, kad jie mirtingai yra išvargę bedirbdami kolchoze ar belenktyniaudami fabriko darbe.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienuos"

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŲNAS

AKM, AUR, NOSIES
IR GYVENIMO LIGOS
2856 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU
AKUSERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medicall Building), Tel. LU 5-4446
Antras ofisas —
8007 WEST 63rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
640 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia,
skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIŲNAITĖ

AKUSERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepia — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

ORTOMERISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2414 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefon.: 776-2880
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ketvirtadienį ir šeštadienį 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefon.: HEMlock 4-2123
Rezid. telefon.: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6185.

P. ŠLEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

FOREST'S CAN'T FIGHT FIRES

DETROITO NAUJIENOS

DETROITE SUMUSĖ SAULIŲ ŠIMOLIŲNA

Praėjusių metų gruodžio mėn. iš 30-tos 31 dienos naktį Lietuvių Namuose, Dariaus-Girėno klubo svetainėje buvo Jonio ir Roberto Leonavičių užpultas ir sužalotas žurnalistas, visuomenininkas dr. Saulius Šimoliūnas. Priežastis: neapykanta, kerštas ar koks nors kitas užkulis. Muškos muždami kartojo: "Mes tave pamokysime, daugiau nevesi negrų svetainėn!"

Sauliaus svečias buvo vienas įtakingesnių Detroit News žurnalistų Henry E. Wittenberg, žmona Rose ir du mažamečiai vaikai; dukrė ir sūnus. Henry yra didelis lietuvių bičiulis. Jau keliolika metų aprašinėja Detroit News mūsų kultūrinį, politinį ir visuomeninį gyvenimą bei veikia: parengimus, rašinius, suvažiavimus, parodas, protestus ir kita, pristatydamas mus kitataučiams kaip kultūringą, darbščią ir gabią tautą. Dėl to turėtume būti jam dėkingi ir širdingi už gerą garsinimą Lietuvos ir lietuvių.

Gėdą ir didelį nemalonumą padarė užpuoliku pasielgimas, kuris galėjo labai pakenkti lietuviams, jeigu Wittenberg būtų užvedęs bylą dėl diskriminacijos. Turime dėkoti asmenims, kurie įtakoją, kad taip nepasielgtų. Lietuvių namai yra juodaodžių kaimynystėje, kurie, keršto vedini, galėjo ir gali padaryti didelių nemalonumų. Lietuviai esame gražiai užsirekomendavę kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje. Pirmieji sumokėję \$5,000 įnašą įrengti lietuvišką kambarį Wayne State valstybiniame universitete. Saugodami lietuvių garbę ir vardą, pasmerkdami Leonavičių iššūkį, venkime, kad ateityje daugiau neįvyktų panašių įvykių. Kiekvienas musėkita turėtų būti išskirtas iš lietuviškos veiklos, nes daugiau žalos negu gero padaro. Teisingai ir išmintingai pasielgė Dariaus-Girėno klubas, pašalindamas Joną Leonavičių iš narių. Taip turėtų pasielgti ir kitos organizacijos.

Klubo Narys

GRADINSKAS

1974 M. TV KAINOS
PRASIDEDA NUO
\$89.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laisimai — Pilsa apdrauda
ZEMA KALINA
R. S. E. R. E. N. A. S.
1047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8066

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
graužiausios geles ir vaikai ant
pių papuošimui ir sezoninės
kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7189 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST'S CAN'T FIGHT FIRES

Meirose Parkas

Vasario 16 minėjimas

Karolis Dabulevičius, generallinio štabo pulkininkas, Vilniaus miesto paskutinis burmistras, kalbės Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 56 metų sukakties minėjime Meirose Parke, vasario 23 d. 7 val. vak., Memorial Burger Hall salėje, Hirsch ir 16 gatvių kampas.

L. B. metiniame susirinkime sausio 13 d. buvo sudarytas Vasario 15-tai minėti bendras komitetas iš sekančių asmenų: pirm. V. Lyons, sekr. A. Repšys, kasin. A. Repšienė, Br. Murinas ir J. Černius salei papuošti, Petras Tautkus ir O. Mejeris pavaišinti svečiais.

Minėjimui meninę programą rengia Lituanistinė mokykla, kuriai vadovauja A. Repšienė, o jai talkininkauja mokytojai: A. Stankevičienė, R. Grininė, M. Precevičius ir A. Valtys.

Lietuvos laisvinimo reikalams aukas rinko: A. Repšienė, Z. Sinkevičienė ir K. Valienė. Aukos bus priimamos prie jėgimo salėje ir minėjimo pertraukos metu. Asmenys, negalėjusieji minėjime dalyvauti, savo auką įteikia po minėjimo vieno mėnesio laikotarpį A. Repšienėi, Z. Sinkevičienėi ir K. Valienei.

Kas norėtų, kad auka būtų paimita iš namų, skambina telefonu 544-3880 kiekvieną dieną po 5 val. vak.

Už žuvusių laisvės kovose savanorių - kūrėjų, partizanų ir visus lietuvių kankinius tėvynėje ir Sibire šv. Mišios bus aukojamos vasario 17 d. 11 val. Sacred Heart parapijos bažnyčioje sekmadienį.

Melrose Parko ir apylinkės lietuvių visuomenė kviečiama minėjime ir šv. Mišiose skaitlingai dalyvauti. Minėjimui pasibaigus visi dalyviai bus pavaišinti kavute ir saldumynais.

S. Š.

Atjauksime draugą nelaimėje

Stasys Vidmantas, ilgametis LT bendruomenės pirmininkas, tuolus visuomenininkas, sunkiai susirgo ir gulė Westlake ligoninėje, Meirose Parke, dr. K. Jablonskio prižiūroj. Tuo kartų jo lankyti negalima. Reikia ligoninei atiduoti kraujo 40 pantių, o jis tiek neturi. Būkimė nuosirdūs ir duokime kraujo. Kraują galima duoti kiekvienoj ligoninėje, tik reikia pasakyti kam duodi, būtent Stasiui Vidmantui, Westlake Hospital, Meirose Park, Ill. Duodami kraują, dar paskambinkite telefon.: 344-0125.

Kun. St. Šantaras

KELIAI I FLORIDA

Sausio ir vasario mėnesiai yra aukščiausios "vasarėjimo" sezono Florida. Viešbučiai ir moteliai yra perpildyti, autostrada ir kiti keliai iš siaures ir pietų iki Miami "pilni" skubančių automobilių. Taip būdavo. Siemet yra kitaip. Miami Beach sėdėti turi tik 50% normalaus atplūdžio. Moteliai pakelės pustuščiai. Nieko nebedada net tokia reklama, kad moteliuose liuksiniai kambariai su dviem lovom ir vonia už \$10 arba \$12, arba "kambarys su nemokamais pusryčiais ir automobiliu numazgėjimu" tik \$6. Sunku nakvotojų gauti, kuomet plentuose nuo horizonto iki horizonto matai tik vieną kitą automobilį, o kartais nė vieno.

Priežastys dėlko Florida šią žiemą pustuščia, yra dvi: viena, kad skridimas lėktuvais žymiai pabrango, kita ta kad spauda ir televizija per daug žmones prigąsdino, esą pakelėje pritrūkusių gazolino nebus kur jo gauti... Tikrumoje — visu 1,450 mylių kelio teko pastebėti tik kelias gazolino stotis uždarytas ir kelias, kurios pardavė gazolino apribotais kiekiais; didžioji dauguma pardavinėjo kiek kas norėjo ir be jokios eilės.

Buvs Florida

Zagariečių Klubas

Lietuvių Zagariečių klubo metinis susirinkimas įvyko sausio 27 d. Hollywood salėje. Pirmininkas Paul Masilionis atidarė susirinkimą ir visus pasveikino su naujais metais. Pranešė, kad yra miręs klubo ilgametis raštininkas Juozas Keturakis, išbuves raštininku 35 metus. Prašė visus atsisotiti vienai minutei pagerbti ilgametį gerą klubo veikėją. Jo giminei išreikšta gili užuojauta.

Nutarimai ir kitų valdybos narių pranešimai buvo vienbalsiai priimti. Knugu patikrinimo komisija išdavė gerą raportą; iš kurio visiems buvo aišku, kad visi skaičiai tiksliai suvesti. Baigdama savo raportą pranešėja nuosirdžiai padėkojo poniam Adelei Sankus už karališkas vaišes.

Kaip komisijos, taip valdybos posėdis buvo išdėtingas namuose sausio 26 d. Turėta ir nemalonumų. Kai per priešmetinį susirinkimą buvo renkama valdyba ir pirm. Paul Masilionis perstatė Adele Gedvilę vicepirmininke vieta. Ji sutiko ir visi su šypsena rankomis nuplojo, bet metiniame susirinkime ponias K. Stukas suklelė didelį lermą. Buvo matyti, kad ji pati

neturėjo būtinai išrinkta į vicepirmininką, bet niekas nepastatė ir nebuvo žinoma, kad ji nori, tik paaiškėjo per naujos vicepirmininkės įvesdinimą. Taip šaukė rekė, net pirmininkas grasino atimti balsą.

Baigus susirinkimą dar nebuvo išrinkta parengimų komisija. Sekantis svarbus klubo eilinis susirinkimas įvyks sekmadienį vasario 24 d. 1 val. po pietų, Hollywood salėje, 2417 W. 43 St. užsimokėti savo mokesčius klubui, o norintieji prisirašyti prašomi ateiti į susirinkimą. Klubas yra geras, turtingas, veiklus, ir malonus, ir triukšmas pasitaikė tik vieną šį kartą.

Po susirinkimo buvo vaišės, bet aš nedalyvavau — turėjau išeiti savo keliais, tai nieko nežinau kas buvo toliau.

Rozė Didžgalvis, koresp.

Northside

Netekome nuosirdžios draugės

Vasario 2 d. mirė Julija Galskis, sulaukusi 90 metų ir vasario 5 d. buvo palaidota. Gimė ir draugai 10 valandą ryto susirinko į laidotuvių koplyčią, 5120 W. Fullerton Ave. velionės į kapines palydėti. Prieš pat išlydėsiant p. Giedraitienė pagiedojo specialiai laidojimo nuotakai parinktas giesmes ir laidojimo direktorius p. Ridikas pasakė kalbą apie velionės gyvenimą ir paprašė eiti atsisveikinti. Liūdnas buvo sūnaus atsisveikinimas su mamyte.

Po apeigų koplyčioje velionė buvo nulydėta į Lietuvių tautinės kapines. Prie kapo direktorius Ridikas pasakė dar kelis žodžius ir Algirdas Brazis sugiedojo laidotuviams paskirtą giesmę.

Po laidotuvių visi palydovai nuėjo į Lietuvių tautinių kapinių koplyčią pagerbti mirusią Aldoną Galskutę, kuri mirė per eitis metais ir nebuvo laidota į kapą, o buvo jos kūnas sudegintas ir pelenai urnoje padėti Lietuvių tautinėse kapinėse koplyčioje. Čia Algirdas Brazis vėl sugiedojo giesmę prie urnos.

Po visų liūdnų apeigų visi buvo užprašyti pietų.

Ona Sudeikienė

ŠAULIŲ ORO LAIVYNAS

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės oro šaulių grandis įsigijo nuosavą orlaivį, kurį vairuoja pilotai šauliai Kęstutis Petrauskas ir Gediminas Janula, abu yra karo oro lakūnai instruktoriai. Juodu apmokys skraidyti oro grandies šaulius. Pageidaujama jauni vyrai, kad stotų į šaulių oro laivyną. Čia gera progą jaunimui susipažinti su orlaiviais, jų įrengimais, išmokyti valdyti orlaivį ir skraidyti. Vasarą bus ruošiamos oro šventės. Mūsų jauni oro šauliai tikisi išugdyti naujus didvyrius, kaip Darius ir Girėnas.

Vasario 17 d. V. D. šaulių rinktinės oro grandis su nuosavu lėktuvu skrenda į Rockford, Ill., padėti vietos šauliams pravesti Vasario 16-tos šventę. Drauge vykta teisininkas A. Budreckas, kuris skaitys paskaitą apie Vasario 16-tą ir jos reikšmę.

J. Kaunas

Mokslininkas prieš mokslą

Princetono universiteto atominės fizikos profesorius Dr. Eugene Wigner, Nobelio premijos laureatas, pareiškė, kad dėl daugelio šių dienų sunkenybių yra kalta mokslo pažanga. Nepaisant fakto, kad mokslas ir technologija daugumai padarė lengvesnį ir saugesnį gyvenimą, vis dėl to atrodo, kad mūsų protėviai buvo laimingesni, kad ir neturtingi būdami. Problema esanti ta, kad daugelis žmonių, turinčių lengvą gyvenimą ir daug laisvo laiko, nabeismano ką su savim daryti.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Todėl su pilnu pasitikėjimu artinkimės prie malonės sosto, kad pasitiktume galėsimumą ir rastume malonę patirti pagalbą derau laiku". Ebr. 4:16

Norį malda nėra įsakymas, o tik privilegija, vistiek ji mums reikalinga. Dėl pradinio žmogaus nupuolimo, mūsų kūnas yra silpnas ir suvargęs; tačiau Dievo žmonės yra atsakingi už savo neatsargumą. Todėl mes turime kuo dažniau artintis prie malonės sosto, kad gautumėm mums reikalingos pagalbos. Besiartindami pas Dievą maldose mes parodome savo įvertinimą mums suteiktos privilegijos.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gaukite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŲMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI: DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Jim McCoy, nepriklausomų demokratų 20-to distrikto kandidatas į Illinois valstijos seimą, prie savo centro, esančio 1458 W. 17th St. Jis gyvena tame pačiame distrikte, 982 W. 18th Place. Jo telefonas, 829-4059. Jis turi grupę vietinių politikų, kurie dalina jo aršiusiusius ir padeda jam vesti visą politinę kampaniją. Kartu su McCoy glaudžiai bendradarbiauja gera kalbėtoja Florence Scala. McCoy patįsita didokai skaičių 18-toj kolonijoj gyvenančių lietuvių. (Pr.)

MARIJONAI, BENDRIJA, PAŠAUKIMAI

Nelengva šiais laikais patekti su kiek atviresniais komentarais į vienos politinės linijos ar redaguojamą vadinamą katalikišką spaudą. Tenka tad kartais prašyti kampučio kitur, nors komentarai apie idėjas ir įvykius liečiančius kataliką juk tiksliausiai turėtų tilpti kaip tik katalikiškoje spaudoje. Bet jau tokie laikai...

1. Sunku buvo nepastebėti prieš kiek laiko kažkokio Romiečio (vargšelis bijosi pavardę pasirašyti) skundą prieš lenkų marijonų išdaigas Romoje šventiniant generoliškąjį marijonų centro namą. Skaudus tai įvykis, bet nuostabos nekelią. Lenkai juk taip elgiasi jau seniai. Jau daug nuostabiau (o gal ir ne), kad kaip "Naujieji" teisingai pastebėjo, iki graši lietuviai marijonai ir ap-

bet suvažiavimas ne lietuviškoje Chicagoje ar gal New York'e, gal net jau nurimusiam Clevelande, bet Romoje. Ten, kur, žinoma, paprasta katalikų liandis negalės nuvykti, jei ir norės. Suvažiavime dalyvauja pora vyskupelių, pora prabastelių, keli monsinjorai, dar keli pasiturintys civiliniai, na, ir bus svarstomos problemos kaip pagyventi katalikų veikimą... Amerikoje. Juk Romoje turbut tikrai lietuvių katalikų veikimo gyvinti nereikia.

2. Netyli tačiau Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos vad. (Maždaug lietuviškasis Ryšys). Po ilgo, ramaus, tikriausiai skanaus miego, nesenai apsidarėdono "Drauge" kad šaukia lietuvių katalikų suvažiavimą... Romoje. Nebūtų dar taip blogai, kad bent galėtumei nuvažiuoti senų Forinai. Jau daug nuostabiau (o gal ir ne), kad kaip "Naujieji" teisingai pastebėjo, iki graši lietuviai marijonai ir ap-

ISRADO BEGALINE ENERGIJOS VERSME

ANN ARBOR, Mich. — Fizikas Dr. Keith A. Brueckner savo pranešime Amerikos Fizikų Draugijos metiniam susirinkimui Chicagoje pasakė, kad jau surastas būdas kaip gauti pigios ir svarios energijos kiek tik reikalinga. Neišsėmama energijos versmė pasidarė prieinama išradus atomų sulydinimą (fusion) stipraus laser spindulio pagalba. Atomų lydimui (fuzijai) naudojami sunkieji vandenilio (hidrogeno) izotopai — vad. deuterium, kurių apšai esą okeanuose.

Svarbiausia, kad atomų sulydimu gaunama energija esanti pigi ir švari ir nepalieka jokių radioaktyvių atliekų. Mokslininkai naujuoju atradimu esą labai "sujaudinti" ir tik, kad 1978 metais jau bus galima pradėti pirmuosius tos rūšies reaktorius statyti.

Kova su cigarečių

Garsinti televizijoj cigaretės ir bendrai tabako rūkymą buvo uždrausta 1971 metų sausio 1 dieną. Tabako industrija nuo to laiko pradėjo savo produktus garsinti ypač moterų ir negrų spaudoje, ir rezultate tabako suvartojimas rūkymui vėl padaugėjo. Padaugėjo ir apsirgimai vėžio ligomis. Amerikos Vėžio Draugija praneša, kad per praėjusius 10 metų moterų apsirgimai vėžiu dvigubai padidėjo. Per tą laiką labai padidėjo rūkančių nepilnamečių moterų skaičius.

TRUMPAI

— Ford City Prekybos Centras Lietuvos nepriklausomybės minėjimo progą savo salėse ruošia nemokamas programavimas 13—15 d. 6:30 val. vakarais. Trečiadienio programoje dalyvaus sol. Vaidos Stankienės vad. Tautinių šokių grupė "Žilvitis" ir Jaunimo centro choras, diriguojamas muz. Fausto Stroliaus. Sekandį dieną dalyvaus jo diriguojamas Lietuvos Vyčių choras ir Prago Zapolio vadovaujama tautinių šokių grupė. Penktadienio vakare dainuos Jaunimo centro choras ir šoks Neo-Lithuania grupė, vad. Nijolės Pupienės. Ten pat tuo laiku bus Balzeko Lietuvos kultūros muziejaus lietuvių buities parodėlė.

— Leonardas Garlauskas iš Marquette Parko ir Dora Matukas iš Gage Parko apylinkės gavo Amerikos pilietybę.

— Danutė Venclauskaitė, Waverbury, Conn., kasmet ruošia pobūvį su programėle prisiminti savo motiną, a. a. Stanislavą ir jo pobūvius visas pajamas skiria Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, nes išlaidas apmoką pati Danutė. Šiemet tas tradicinis pobūvis bus vasario 16 d. 6 val. vak. Lietuvių klube, 48 Green St.

— Fr. Račkauskas, Los Angeles, Calif., ilgametis Naujienų skaitytojas, atsiuntė oro paštu laišką su sveikinimais ir gerais linkėjimais visiems Naujienų bendradarbiams už jų geras straipsnius bei žinias, palydėdamas savo gražius žodžius 12 dol. dovana, skirdamas 2 dol. už kalendorių ir 10 dol. vajui.

— Įvairiomis progomis skaitytojai remia Naujienas. Daugelis skaitytojų palaiko lietuvių tradiciją pasikeisti dovanomis, todėl už kalendorių atsiuntė dovanų po 3 dolerius: Juozas Baigaitis iš Rockfordo, Bronius Baigaitis iš So. Bostono, B. Mažeika iš Hot Springs, Ark., Petras Vaiginis iš Euclid, Ohio, ir Antanas Adams iš Marquette Parko apylinkės Chicagoje. Kazys Ulevičius iš Argo, Ill., atsiuntė 250 dol. Po du dol. atsiuntė: Alfonsas Kairėlis iš Lemonto, Jonas Kutra iš Santa Monica,

PAMINKLAS DANTIMS

Japonų dantų gydytojas Jošitaka Kavaraha per 20 savo darbo metų ištraukė 60,000 dantų. Norėdamas įamžinti savo darbą, jis palaidojo 54,000 dantų ir ties ta vieta pastatė danties pavidalo paminklą.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
LATHE OPERATOR
Requirement setup and operate small engine lathe in metal fabrication. Highly diversified work. Good working skills and habits required.
Hours 8 A. M. to 4:30 P. M.
CALCO
205 FACTORY
ADDISON, ILL.
543-6996
An equal opportunity employer

LATHE OPERATOR
Engine and tool rm. machinist. Top pay, benefits. Experienced.
ADDISON
543-2010

SETUP MEN
Punch press, punch brake, spot weld. Experienced with short runs. Permanent work. Excellent benefits.
ALKCO MFG. CO.
4224 N. LINCOLN
248-9700

MACHINIST AND ALSO TRAINEE
Job Shop experienced machinist. Steady work. Overtime. Company benefits. Top pay for qualified machinist.
460 N. UNION
SE 3-7888

EKSTERMINATOR
Full time, 5 1/2 day week. Must have car, northwest and west suburban route. Immediate opening.
664-1686

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Parduodami
PARDUODAMA NAUJA, visai nevar-tota, sofa už žemą kainą. Skambinti telefonu HE 4-4933
Po 6:30 val. vak. tel. 737-9426.

PERSONAL
Asmenų ieško
VYRESNIO AMŽIAUS MOTERIS pri-ma velti gyventi savo namo bute pensininkai vyrai ar moteri su savo maistu.
11159 So. Homan.
Tel. 238-6854.

Cal., ir ponis A. Matuliokas iš Clearing apylinkės Chicagoje. Po dolių atsiuntė: Bronius Se-reika iš Amsterdam, NY, B. Turkevičius iš East Chicago, Ind., ir Veronika Stakėnienė iš Marquette Parko apylinkės Chi-cagoje. Naujienų leidėjai vi-siems nuosirdžiai dėkoja už at-siustas dovanas.

— Kazys Dargis iš Marquette Parko apylinkės, prašedamas prenumeratą, atsiuntė vajui 6 dol. Vajaus komisija nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, o naujiems skaity-tojams ir platintojams už dėmę-sį bei pastangas. Visi skaitytojai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti, darant pastangas rasti bent po vieną naują skaity-toją. Visi lietuviai yra kvie-čiami gerai susipažinti su Nau-jienomis ir pareikšti savo nuo-monę jas užsisakant. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos.

— Antanas Valeckas, Chicago Heights, užsisakė Naujienas vie-neriems metams. Naujienas mū-sų skaitytojas p. A. Valeckas vi-sai nesenai atvyko iš Vokietijos. Jis pergyveno Lietuvoje antrąją bolševikų okupaciją ir laimingai pasiekė Ameriką, bet vė-liau apsigyveno Vokietijoje, kur aktyviai reikėsi prieškomunis-tinėje veikloje, leisdamas savo lėšomis kišeninio formato žur-naliuką lietuvių, anglų ir vokie-čių kalbomis. Tai vieno asmens prieškomunistinė organizacija. Savo raštais jis yra liudijęs, kad bendradarbiautojų tipo ekskur-santai bei jų palankūs okupan-tui pareiškimai daugumos pa-vertgųjų lietuvių yra daugiau negu smerkami.

— Dviejų butų savininkai, draudžiantieji namus Chicagoje ar jos priemiesčiuose, turėtų ži-nerčius iš So. Bostono, B. Mažeika iš Hot Springs, Ark., Petras Vaiginis iš Euclid, Ohio, ir An-tanas Adams iš Marquette Par-ko apylinkės Chicagoje. Kazys Ulevičius iš Argo, Ill., atsiuntė 250 dol. Po du dol. atsiuntė: Alfonsas Kairėlis iš Lemonto, Jonas Kutra iš Santa Monica,

Frank Zapolis, 3208 1/2 West 95 St., Evergreen Park, Illinois 60642. Phone 424-8654. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

— Marquette Parko lietuviai Chicagoje daugumoje yra aktyviausi tautiečiai dalyvaujant įvairiose organizacijose ir bendruose bei apylinkės darbuose. Daugumoje jie remia lietuvišką spaudą ne tik prenumeratomis, bet ir aukomis. Prašedami prenumeratą atsiuntė po 6 dolerius: Pr. Kaminskas, Vyt. Vasiukevičius ir V. Liorentas. Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija nuosirdžiai jiems dėkoja.

— Žemiausios kainos televizijos: tik \$119.95 už 19-kos inčų 1974 metų aparatą. Jis priima visas stotis: ir "senąsias" ir "naujasias". Turi 2 antenas. Nieko daugiau pirkti nereikia: tik įjunk ir žiūrėk. (Turi rankeną, lengvas: gali nusiėsti, kur nori. Tie aparatai gaunami pas Gradinską. Pas jį yra kelios desimty visokių televizijų — lengva išsirinkti. Adresas: 2512 W. 47th St., Chicago, Ill. FR 6-1998. Atdara 9—6; pirm. ir ketv. 12—9. Sekm. ir treč. už-daryta. (Pr.)

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

LEONARDO ERINGIO naujas adresas:
LEONARD'S 'TEXACO'
6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

HOME INSURANCE
Call. Frank Lepori
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
SIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

D. M. SIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
6445 So. ASHLAND AVE.
523-8775

REMITE TUOS RIZNIERUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOS"

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI
2 BUTŲ MŪRAS Marquette Parko. Moderni virtuvė, įrengtas beis-mantas, naujas gazu šildymas, alu-minijaus langai, geležinė tvora, ga-ražas. \$30,500.
MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1 1/2 aukšto namas su garažu, 30 pė-du lotas. 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,600.
ARTI MCSU VISU — modernus 12 m. mūras, įrengtas beismantas. Ga-ražas. Karpetai. \$21,700.
MARQUETTE PARKE 1 1/2 aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba 2 artimom šeimom gyventi. \$21,500.
TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Arti Kedzie — pora bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Sva-riai nudažytas. \$16,000 pajamų. Kal-na \$69,000.

4 BUTŲ, GRAŽUS MŪRAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai. 3 auto mū-ro garažas. \$42,000.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-quette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS
Modernus bungalow tinka bet ku-riai šeimai. Gerai išlaikytas Marquet-te Parke. Tuoj galima įsigyti. Su-mažinta kaina visuotinėm jo ver-tės, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Treniru mieste ir užmiesty naujus ir norstatu senus visų rūšių namo ap-šildymo pečius, air-conditioning van-dens boilerius ir stovų rinas (cutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

PLUMBING & HEATING
Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išvynami ir nuda-žomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.